XXIX. évfolyam, 1. szám
2024. Nagyböjti szám

A MUNKÁCSI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE LAPJA

ÚJ HAJTÁS

MIKLÓS PÜSPÖK BEIKTATÁSA

A SZERETET SZOLGÁLATÁBAN

ISTEN MŰKÖDÉSE AZ ÉLETÜNKBEN

ÖKUMENIZMUS

NAGYBÖJTI GONDOLATOK

SZENT MIHÁLY ARKANGYAL ÉVE

Ez történt egyházmegyénkben

Miklós püspök ünnepélyes beiktatása

Hitoktatók és a pasztorális munkában résztvevők találkozója

25 éves a Munkácsi Szent Erzsébet Karitász

Ökumenikus imahét a keresztények egységéért

A Hit és Fény kárpátaljai csoportjainak találkozója

A TARTALOMBÓL:

Közelebb kerülni Istenhez ..... 3. o.
Imaoldal ..... 4–5. o.
Nagyböjti tanúságtevő gondolatok .....6–7. o.
Karácsonytól húsvétig ..... 8. o.
Beszélgetés Soltész Márk kispappal ..... 9–10. o.
Keresztény otthon ..... 11. o.
Interjú a Mihalovics házaspárral ..... 12–13. o.
Isten tanúi – Szent Cirill és Metód ..... 14–15. o.
Az Egyház egyik legszebb neve .....16–17. o.
Interjú Sponták Róbert református lelkésszel ..... 18–19. o.
Miklós püspök ünnepélyes beiktatása .....20–21. o.
Hitoktatók és a pasztorális munkában résztvevők találkozója .....22. o.
Szent Mihály arkangyal éve .....23. o.
25 éve a szeretet szolgálatában 24–25. o.
Beszélgetés Zsábej Edittel, a karitász projekt koordinátorával.....26–27. o.
Hírmorzsák .....28–29. o.
Gyerekkuckó .....30. o.
Mese ..... 31. o.

Lapunk megjelenését támogatta:

Készült a Magyar Kormány Támogatásával
Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság
Bethlen Gábor Alap

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja
Szerkesztőbizottság:
Lucsok Péter Miklós püspök (elnök),
Molnár Mária Katalin (főszerkesztő),
Fehér Rita, Popovicsné Palojtay Márta,
Riskó Marianna (szerkesztők)
Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál
Címlap és grafika:
Gyürki András
A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Mira u. 15.
Tel./fax: 0231-54670
E-mail: sajto.mrkp@gmail.com
Honlap: www.ujhajtas.net.ua
A Munkácsi Egyházmegye honlapja:
www.munkacs-diocese.org
Engedélyszám:
3т 199
Készült:
СП ТзОВ "Поліі", Lemberg
1400 példány

„... hogy Istenhez kerüljek közelebb...”

Krisztusban kedves testvéreim!

Hamvazószerdával kezdetét veszi a nagyböjti szent idő. Különleges kegyelmi időszaka ez az egyházi évnek. Amint a nevébe is benne van, böjti időről van szó. Azonban, hogy mit is jelent böjtölni, milyen böjtölés kedves az Isten előtt, erről már nagyon megoszlanak a vélemények.

A hamvazószerdai szentmisén olvasott szentírási részekből néhány mondatot idéznék elmélkedésünk elején: „Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésüket! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. Te, amikor böjtölsz, kend meg fejedet, és mosd meg arcodat, hogy ne lássák az emberek, hogy böjtölsz, hanem csak Atyád, aki a rejtekben is ott van! Akkor Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.” Mt 6, 16-18. Ezek után valóban felmerülhet az a kérdés, hogy vajon mi is a böjt? Mi az értelme? Miért van rá szükség. A böjt csupán egy kegyességi gyakorlat lenne? Vagy testünknek a sanyargatása.

Ha a nagy világvallásokat nézzük, mindegyikben megtalálható a böjtölésnek valamilyen formája, és általában kötelező jelleggel. Nekünk ma arra kell keresni a választ, hogy mit jelent biblikus módon böjtölni. A szentírás mit tanít a böjtről. Régen a nagyböjt előtt ért véget a farsangi időszak. A böjt előtti napokban még tartottak egy utolsó nagy bált, ami után már senki sem mulatozott vagy szórakozott. A mai időre azonban olyan sokan elidegenedtek az egyháztól, hogy nagyon sok embernek az életében semmit nem jelent a böjt. Persze sokan vannak, akik valamilyen cél érdekében lemondanak bizonyos dolgokról. Ezek a lemondások mégsem nevezhetők böjtnek. Nem nevezhető böjtnek, ha egy sportoló a célja elérésének érdekében lemond bizonyos dolgokról. Az eredményért sokszor nagyon sok mindenről le kell mondani. Nem tekinthető böjtölésnek, ha valaki spórolási okokból megvon magától valamit, mert félre szeretne tenni némi pénzt egy bizonyos célra. Persze tiszteletreméltó az, ha valaki egy nemes cél érdekében le tud mondani bizonyos dolgokról. A böjtöléshez is hozzátartozik a lemondás. Akkor miért nem tekinthető csupán a lemondás böjtölésnek?

A böjt akkor igazi bibliai értelemben, ha nemcsak az van benne, hogy valamiről lemondok, valamit megvonok magamtól, valamiben önfegyelmet gyakorlok. Akkor igazi a böjtölésem, ha mindezt azzal a céllal teszem, hogy Istenhez kerüljek közelebb, hogy a vele való lelki egységet építsem. Az evangélumban a farizeus is böjtölt. De ez a böjt nem arra szolgált, hogy Istenhez közelebb kerüljön, hanem hogy dicsekedjen vele. Különbnek tartotta magát a vámostól és a többi embertől, mert ő hetente kétszer böjtöl. A böjt nem teljesítmény, amivel dicsekszem. Böjtnek akkor nevezhetjük tevékenységünket, ha teljesen önkéntes és nem öncélú, hanem felszabadít engem Isten és embertársaim szolgálatára. Jézus is erről beszél az imént idézett igeszakaszban. Azt mondja, hogy ne szomorúan, komoran böjtöljünk. Ne fájdalmas arccal, hogy nekem mi mindenről le kell mondani. Nem KELL semmiről lemondani. Nem azért mondok le, mert kell, mert parancsba adták. A lemondásomat önként és örömmel teszem meg, mindig tudva azt, hogy az én lemondásom egy pici töredéke annak, amiről Jézus lemondott. És mindezt iránta való szeretetből, nem szomorúan és komoran, hanem örömmel, mert ezáltal váltott meg engem.

Kövessük Jézus tanácsát mi is az idei nagyböjti szent időben! Jézusért örömmel vállaljunk lemondásokat, szolgálva ezzel embertársainkat és kifejezve Isten iránti szeretetünket.

Molnár János atya

Bár kevés az erőd, mégis megtartottad igéimet, és nem tagadtad meg nevemet.

Mivel megőrizted béketűrésem igéjét, én is megőrizlek téged a megpróbáltatás órájától, amely eljön az egész földkerekségre, hogy próbára tegye a föld lakóit.

Aki győz, azt oszloppá teszem Istenem templomában, és nem megy ki többé...

(Jel 3,8-12)

Mert a teremtett világ sóvárogva várja, hogy Isten fiai megnyilvánuljanak.

(Róm. 8,19)

Törődjetek bele abba, hogy a szenvedés természetes, és a bűnön kívül ennél semmi sem természetesebb. Akaratotok – Isten segítségével – mindig győzedelmeskedik majd, és az isteni szeretet sohasem veszíti el erejét lelketekben, ha állhatatosan megmaradtok az imában.

Szent Pio atya

Isten
nem azért jött közénk, hogy minden
szenvedéstől megszabadítson.

Isten
nem azért jött, hogy minden szenvedést
megmagyarázzon.

Ő azért jött, hogy a szenvedést
megtöltse jelenlétével.

Paul Claudel

– Félek, Atyám. Megtörtem a harcban, a hitben, és éhes sárkányok elé ejtem a kardot!

– Ne félj, fiam, megtartalak a harcban, a hitben, s karommal égig emeled azt a kardot!

– Mit ér az ember, mit a vágy, az önvád, mit ér törékeny szavam az örült viharban?

– Ne félj, fiam. Az a kín, az a vágy, az az önvád téged tisztít örök kék égboltttá a viharban.

Bakó Barlay Edit

Uram, Te megmutattad nekem, hogy csak akkor tudom a saját szenvedésemet elviselni, ha az Atya kezéből veszem, ahogy Te tetted! Ha bízom az Atyában és ráhagyatkozom, akkor erős vagyok akkor is, ha mindenki elhagy, és csak akkor tudom legyőzni, ha áldássá teszem mások számára, mint ahogy Te tetted.

Romano Guardini

Szent-Gály Kata

Az Atya elébe sietett

Te átöleltél
amikor nagyon sírtam
és eléd hoztam minden nyomorúságomat

és ahogyan feltört belőlem a szó
hogy ezt tettem
meg azt is tettem
úgy öleltél magadhoz egyre szorosabban
és melegebben

és amikor már mindent kimondtam
és elhallgattam
Te megsimogattál és csak annyit mondtál
hogy örülsz nekem
és hogy ne féljek

„Ismerem nyomorúságodat, küzdelmeidet, lelked szorongatottságát, tested gyöngeségeit! Tudok gyávaságodról, bűneidről, és mégis azt mondom neked: Add Nekem szívedet, szeress engem, úgy, ahogy vagy!

Ha arra vársz, hogy angyallá válj, mielőtt átadnád magad a Szeretetnek, akkor sohasem fogsz szeretni Engem. Ha gyáva is vagy kötelességeid teljesítésében és az erények gyakorlásában, ha gyakran vissza is esel azokba a bűnökbe, amiket már nem szeretnél többé elkövetni, nem engedem meg neked, hogy ne szeress Engem. Szeress Engem, úgy, ahogy vagy!

Ma szíved ajtaja előtt állok, mint koldus – én a Királyok Királya! Kopogtatok és várok! Siess, nyiss ki Nekem! Ne hivatkozz nyomorúságodra! Ha tökéletesen ismernéd, milyen nyomorult vagy, akkor meghalnál a fájdalomtól! Ne bánkódj azon, hogy nincs erényed – az Enyémet adom majd neked! Ha szenvedned kell, az erőt Én adom hozzá! Ha Nekem ajándékozod szeretetedet, viszonzásul annyit adok, hogy a szeretet gyakorlásával minden álmot felülmúlsz! Hát erre gondolj, és szeress Engem úgy, ahogy vagy!"

Részlet az Ecce Mater Tua-ból

A tőlem kívánt imádság végső fokon nem más, mint várakozás Rád: hallgatag készenlét mindaddig, amíg Te, létem középpontja, belülről kinyitod nekem a kaput, hogy beléphessek önmagamba, életem titkos szentélyébe, hogy ott legalább egyszer kiönthessem előtted szívem vérének kelyhét.

Karl Rahner

Én vétkeztem – te viszont eltűrted.

Én elhagytalak – de te még mindig törődsz velem.
Ha bánkódom – megbocsátasz.
Ha visszatérek – befogadsz.
Sőt, ha halogatom a visszatérést – vársz rám.
Visszahívsz – ha eltévedek.
Édesgetsz – ha ellenállok.
Megvárod, míg felébredek kábultságomból.
Magadhoz ölelsz – ha visszatérek.

Szent Ágoston

Isten irgalma oly nagy, hogy könnyebb megmenekülni, mint elveszni.

Vianney Szt. János

Nem az van Istentől, aki azt állítja, hogy ő a legerősebb, a legnagyobb, a legokosabb, aki hatalom vagy dicsőség után vágyódik, hanem az, aki megalázza magát, kicsinnyé, emberi lénnyé válik, sőt, még mélyebbre ereszkedik, szolgává, kitaszított szolgává válik.

...Igen, Isten így cselekszik. Alászáll, megalázkodik, a lehető legmélyebbre ereszkedik, összegyűjti a legszegényebbeket, a kicsinyeket, és innen elindulva, velük együtt építi újra az emberiség nagy családját. Senkit nem hagy el, nem felejt el, senkit nem taszít el magától.

Jean Vanier

Istenem, Te nemcsak azt kívánod, hogy saját magunkat legyőző és minden álmunkon túlnyúló reményünk legyen, hanem azt egyenesen kötelességünkké is teszed.

Akármilyen haszontalan is vagyok és nagy bűnös, mégis a mennyországba juthatok. Te megtiltod, hogy kétségbeessem. Milyen hálátlan, lanyha és gyáva vagyok, mennyire visszaélek a kegyelmeddel!

Istenem, Te mégis kötelességemmé teszed a reményt, hogy egyszer Nálad legyek és szeretetedben és szentségedben Téged dicsérjelek.

Charles de Foucauld

Segíts nekem imádkozni és gondolataimat
összegyűjteni, mert önmagamtól nem vagyok
képes erre! Bennem minden sötét, de Tenálad
világosság van; egyedül vagyok,
de Te nem hagysz el engem;
Bátortalan vagyok, elcsüggedtem,
de Nálad van a bátorság és erő.
Nem értem útjaidat, de Te tudsz utat számomra is.
Mennyei Atyám! Hálát adok Neked
és dicsérlek Téged:
- az éjszaka nyugalmáért és az új napért;
- minden jóságodért és hűségedért.
Eddigi életem folyamán Te már sok jót tettél velem,
hadd fogadjam el most a nehezet is kezedből,
hiszen úgysem mérsz rám többet, mint amit elbírok,
és Te azt akarod, tudom, hogy a Te gyermekeidnek
minden a javukra szolgáljon.

Urunk, segíts minket, hogy megtanuljuk elviselni a mindennapi élet terheit és kínjait! Hadd nyerjünk kereszthalálod és feltámadásod által új erőt, hogy az élet egyre nagyobb és alkotóbb teljességre jussunk! Te ugyanolyan türelmesen és alázatosan szálltál alá az emberi élet mélységeibe, mint ahogy szenvedésed és keresztre feszítésed kínjait elfogadtad. Segíts minket, hogy a naponta újból adódó vesződségeket és nehézségeket jókor jött alkalomnak tekintsük arra, hogy növekedjünk emberségünkben, és hozzád hasonlóbbá váljunk. Tégy minket képessé arra, hogy az ilyen helyzetek próbatételét türelmesen és bátran kiálljuk, és erősítsd meg bennünk a segítségedbe vetett bizalmat!

Ha meghalunk veled, veled együtt fel is támadunk.

Kalkuttai Szent Teréz

A keresztút bármelyik ábrázolása Jézus három elesését úgy mutatja be, hogy mindig mélyebb az esés: megbotlik, elesik, elvágódik... Botlás... Elesés... Zuhanás. De mindegyikből felkel! Nem idegen, és nem ismeretlen esendő mivoltunknak ez a fokozás... De azt meg kell vallanunk, hogy felkelni csak Jézus segítségével tudunk. A Krisztus-követő azért nincs soha egyedül, mert ha megkérdezi az Istent a lelki sötétség elmúltával, hogy „hol voltál, Uram?", Szt. Katalinnal együtt hallani fogja a választ: „Lelked egyik sarkából figyeltelek, hogy hűséges vagy-e hozzám".

Részlet Barlay Ö. Szabolcs Krisztus agóniája bennünk c. könyvéből

Urunk, Jézusunk! Tudjuk, hogy bűneink, erkölcsi nyomorékságunk miatt kellett válladra venni a keresztet. Miattunk estél el, terheink alatt zuhantál a földre. Add, hogy zúgolódás nélkül viseljem emberi létem legnagyobb terheit, önmagam korlátoltságait. Add, hogy zuhanásaim közepette Rád találhassak, és Veled együtt felkelve, a Te erőd birtokában végig tudjak menni keresztutamon. Ó, megbotló, eleső, zuhanó Krisztusunk, emelj fel minket! Ámen.

Uram, azokban az órákban, amikor megfordítottad a sorsunkat, egészen magadra maradtál. Társ nélkül, megértés és szeretet nélkül voltál. Egyedül hordoztad az isteni igazságosság előtt a mi bűnösségünket. De most már minket is bevontál megváltásodba: kérlek, add, hogy én is törődjek vele, s szeretetemmel melléd álljak.

Romano Guardini

Máriával ott állunk emberek keresztútján:
családunkban,
szomszédságunkban,
közösségünkben,
látóhatárunkon belül.
Kitartunk-e, mint Mária
a szenvedésben?
Reményünk olyan-e, mint az övé,
nagyobb a szenvedésnél és halálnál?

A nagy fájdalmak előtt kalapot emelünk. Előttük térdet hajtunk, és fejet hajtunk, mint a trónok és tabernákulumok előtt...

Lanza del Vasto A szenvedés a nyolcadik szentség.

„Az Úr felém nyújtotta kezét és a remény visszatért”

Nagyböjti tanúságtevő gondolatok

François-Xavier Nguyen Vân Thuân (1928–2002) a keresztény hit és remény tanúja. Vietnámi bíboros, tizenhárom évet töltött kommunista börtönökben. A börtönbe nem vihette magával a Bibliát, így papírszeletekből egy kis naplót állított össze, amelybe beírta az evangélium több mint 300 mondatát. A szentmisét a tenyerén mutatta be, három csepp borral és egy csepp vízzel.
II. János Pál pápa 2000-ben őt kérte fel, hogy tartsa meg a Szentszék tagjainak nagyböjti lelkigyakorlatát. Lelkigyakorlatos beszédei és más írásai elsősorban a saját tapasztalatából merítenek és sokakat ösztönöznek az igazi keresztény szeretet megélésére. Ezekből idézünk most néhány gondolatot:

„Azt hiszed, nincs mit Istennek áldoznod, pedig ő látja, hogy mennyi alkalmat elszalasztasz. Próbálj például vidám és kedves lenni azzal, aki kicsúfol és fel akar bőszíteni; hallgass, ha igaztalan, hamis vádakkal illetnek; éreztesd szereteted azzal a felebarátoddal, aki elárult, ne válaszolj haraggal. Minden pillanat lehetőség, hogy áldozatot mutass be.”

„Ha hálátlansággal, árulással, rágalommal találkozol, ha legjobban azoknak a rosszindulata sebez meg, akiktől a legkevésbé vártad volna, válaszod legyen: szívbéli megbocsátás; bocsánatkérés, ha neheztelnek rád; szeretetteli ima a megtérésükért; így nem lesz földi vigaszra szükséged.”

„Legyél boldog azokkal, akik szeretnek.

Legyél boldog azokkal, akik gyűlölnek.

Legyél boldog, ha minden vidám és fénnyel teli körülötted.

Legyél boldog, ha a szíved erősen fáj.

Legyél boldog, ha mindenki a nyomodban jár.

Legyél boldog, ha magányos és elhagyatott vagy.

Legyél vidám és segíts mindenkinek, akivel találkozol, hogy ők is megtapasztalják az öröm légkörét, akkor is, ha a szíved darabokban van. Ez az igazi és hiteles életszentség, ami többet ér minden böjtnél és önmegtagadásnál.”

„A keresztény szeretet sajátossága, hogy szereti az ellenséget is. Ez gyakran hihetetlen a nem hívők számára. Egy nap az egyik börtönőr megkérdezte tőlem:

– Ön szeret minket?

– Igen, szeretem magukat.

– De mi éveken át tárgyalás nélkül, ítélet nélkül fogva tartottuk Önt, és Ön szeret minket? Ez lehetetlen, nem is igaz talán.

– Sok évet együtt töltöttünk, és Ön láthatta, hogy igaz.

– Ha kiszabadul, nem fogja ellenünk küldeni a híveit, hogy felgyújtsák a házainkat, megöljék a családtagjainkat?

– Nem, ha meg akartok ölni, én akkor is szeretlek titeket.

– De miért?

– Mert Jézus azt tanította, hogy mindenkit szeretni kell, még az ellenségeinket is. Ha nem így teszek, nem vagyok méltó a keresztény névre.

– Ez nagyon szép, de nehéz megérteni.

Jézus nyomatékosan hangsúlyozta a keresztény szeretet e sajátosságát és csak ezzel a lelkülettel lehet megteremteni az igazi békét a földön. „Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek (...) ha csak atyátok fiait köszöntitek (...) Nem ugyanezt teszik-e a pogányok is? (...) Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket” (Mt 5,44)”

„Értékeljünk minden fájdalmat úgy, mint a megfeszített Jézus számtalan arcának egyikét és egyesítsük az ő fájdalmával. Ezzel belépünk az ő fájdalom-szeretet dinamikájába, részesülünk az ő fényéből, erejéből, békéjéből, Isten új és teljesebb jelenlétét tapasztaljuk meg.

Emlékszem raboskodásom sötét éveiből egy tapasztalatomra. A szenvedésnek abban a mély szakadékában néhány érzés békét hozott lelkemnek: soha nem szűntem meg mindenkit szeretni, senkit sem zártam ki a szívemből. A Szeretet-Isten fog felettem ítéletet hozni – mondogattam magamnak – nem a világ, nem a kormány, nem a propaganda. Minden elmúlik, csak Isten változatlan.”

„Ha mindenkivel „eggyé válunk" és van bátorságunk minden embert, még a látszólag legmegvetendőbbet, még az ellenséget is felebarátnak vagy testvérnek tekinteni, akkor az örömhír központi üzenetét valósítjuk meg: Jézus keresztje által Isten minden tőle távoli emberhez közel jött, megbocsátást és üdvösséget ajánl nekik. Ezért az evangelizáció nemcsak a misszionáriusok dolga, hanem a keresztény élet tartozéka. Isten Jó Híre csak akkor mutatkozik meg, ha mi mindenkihez közel lépünk."

„Igazán nehéz pillanatokat, a boszszúállás, a kétségbeesés kísértését is megéltem. De a legkritikusabb pillanatokban, a nyomorom legmélyén, emberi gyengeségem legmélyén az Úr felém nyújtotta kezét és a remény visszatért, mint eső után a napsütés."

Forrás: Lucia Velardi (ed.) 100 pagine di F.-X- Nguyen Vân Thuân. Spera in Dio! Citta Nuova Editrice, 2008.

François-Xavier Nguyen Vân Thuân vietnami püspök, viszontagságos élete során az ellenségszeretet igazi szakértője lett. Thuan bíboros vértanúk családjából származott, már dédapját börtönbe zárták a XVII-XVIII. századi kereszténüldözés során. 1885-ben pedig egész anyai rokonsága a hit elleni gyűlöletből rájuk gyújtott templomban veszett. Nem véletlen, hogy az üldöztetések ellenére hűséges, buzgó és tanúságtevő családban meghallotta Isten hívó szavát.

1953-ban szentelték pappá. Tanulmányait Rómában egészítette ki, ahol 1959-ben kánonjogi doktorátust szerzett. VI. Pál pápa 1975-ben Dél-Vietnam fővárosa, Saigon segédpüspökévé nevezte ki. Néhány hónappal később Saigon kommunista uralom alá került, a püspököt pedig azonnal bebörtönözték, bírósági eljárás és ítélethozatal nélkül. Láncra verve hurcolták átnevelő táborokba, amelyekben összesen tizenhárom évet töltött, ebből kilencet teljes magányban.

A rabélet nem törte meg, a remény soha nem hunyt ki szívéből, sőt, fogságának időszakát szeretettel töltötte meg, amint a keresztény közösséghez írt üzenetei tanúsítják. A papírt, amelyre gondolatait, buzdításait feljegyezte, egy hétéves gyermek vitte titokban a börtönbe, a kicsempészett írásokat aztán testvérei és hívei lemásolták és terjesztették. Így született meg például a később könyv alakban is megjelent, és tizenkét nyelvre lefordított Reménység útja című írásgyűjteménye.

Szelíd és szerető magatartása oly nagy benyomást gyakorolt őreire, hogy nem egy közülük tanítványává vált. Számos megható epizód maradt rabságának éveiből. Egy napon drótot kért az egyik őrtől, aki teljesítette is a kívánságot, sőt, közösen keresztet formáltak a drótból. Ez volt püspöki keresztje, melyet élete végéig hordott a nyakában a szelíd és bátor vietnami főpásztor.

1988. november 21-én, Mária templomi bemutatásának ünnepén szabadult a kommunista fogságból. Ezen a napon autóba ültették, és a belügyminiszterhez vitték, aki azt kérdezte tőle, van-e valami kívánsága. Nguyen Van Thuan püspök ezt válaszolta: „Épp eleget voltam már börtönben, három pápa (VI. Pál, I. János Pál és II. János Pál) és négy szovjet kommunista főtitkár (Brezsnyev, Andropov, Csernyenko és Gorbacsov) idején. Szeretnék már szabad lenni."

Szabadulása után először csak mozgásában korlátozták, majd 1991-ben kiutasították az országból, ekkor költözött a Vatikánba. 1992-ben Genfben a Migrációs Katolikus Nemzetközi Bizottság tagja lett, 1994-ben az akkor már Ho Si Minh-város koadjutor érsekévé és az Igazságosság és Béke Pápai Tanácsának alelnökévé nevezte ki a pápa, amelynek aztán 1998-ban elnöke lett. II. János Pál pápa 2001. február 21-én bíborossá kreálta.

Boldoggá avatási ügye 2007-ben nyílt meg, Ferenc pápa 2017-ben tiszteletreméltóvá nevezte ki.

Vân Thuân bíboros történelmi személyiség Vietnamban, a reménység vértanú püspöke. Fogsága idején soha nem veszítette el az Egyházba vetett reményét, soha nem tagadta meg Egyházát. Jelkép továbbra is a vietnami nép számára, amely még ma sem élvezi a teljes vallásszabadságot.

Ferenc pápa 2023. július 25-én a 2002-ben elhunyt vietnami bíborosról nevezte el az általa létrehozott Van Thuân Alapítványt, amely az Irgalmas Szamaritánus és az Igazságosság és Béke Alapítványokat váltotta fel.

Összeállította: Molnár M. Katalin

Forrás: ujvarosonline.hu; magyarkurir.hu; katolikus.hu

Karácsonytól húsvétig

Az Egyház február 2-án tartja Urunk bemutatásának, régebbi nevén a Boldogságos Szűz Mária tisztulásának, népies nevén Gyertyaszentelő Boldogasszonynak ünnepét. Csak ez a három elnevezés is mutatja, gazdag tartalommal, és egyben igen régi egyházi hagyománnyal bíró ünnepről van szó.

Egy ünnep, amelyben három korosztály találkozik egymással: a gyermek (Jézus), a felnőtt (József és Mária) és az idős (Simeon és Anna).

Egy ünnep, amelyen visszhangoznak a kereszteléskor a gyertya átnyújtásakor mondott szavak: „Vegyétek Krisztus világosságát!"

Egy ünnep, amelyen a Krisztust szimbolizáló gyertya jelképezi a tisztaságot, a fényt, a szeretet tüzét és az áldozatot.

Egy ünnep, amelyben jelen van az öröm és a bánat is.

Egy ünnep egyben a megszentelt életet élők napja is a világegyházban.

Ma Gyertyaszentelő van, Mária,
és azt a Krisztust,
aki bennem él, aki növekszik,
s még olyan kicsi,
mutasd be, kérlek,
az Atyának.
Ma Gyertyaszentelő van, Mária,
és azt a szívet, amely
sebzetten is remél,
szeret,
tedd ki a Gyógyulásnak,
a Fénynek,
hogy átjárja,
ragyogtassa,
s ontsa
maroknyi melegét.

Szent-Gály Kata verse

„Mintha lassan-lassan világosodnék. A tél fehér sötétjét felváltja, kiszorítja egyre jobban a hajnali bizonytalan opálos derengés, mely nem a föld havának, hanem az ég sugarának világossága. Lassan színe lesz az égnek, szaga lesz a takarója alól kibújt nyers földnek, hangja lesz a régóta borzasan, némán gubbasztó madárnak. Február elején megindul útjára az élő kandeláber, a Gyertyaszentelő Boldogasszony, és belevilágít téli álmot alvó medve-lelkek barlangjába, karjaira veszi az örök tavaszt, a kisded Jézust, és megaranyozza a fehérhajú aggastyán Simeonnak, a télnek utolsó napjait, aki aztán békésen belenyugszik, hogy meg kell halnia. Az égi tiszta fény pedig egyre erősödik, míg teljes kifejlődését elérve nyilvános működése terére lép Krisztus, a Gyertyaszentelő Boldogasszonytól hordozott világ Világossága." (Dr. Gálos László írása)

Csillagfényes angyali misével kezdődött Urunk születésének ünneplése, s őt, mint kisdedet az angyalok, majd a pásztorok, s végül az egész világ családja körében szemlélhette. Most eljön, hogy találkozzék az Egyházzal. Eljött a Vőlegény, hogy találkozzék a Menyasszonnyal, s a templom a lakodalmas ház, ahol együtt ünnepeljük a szent találkozást!

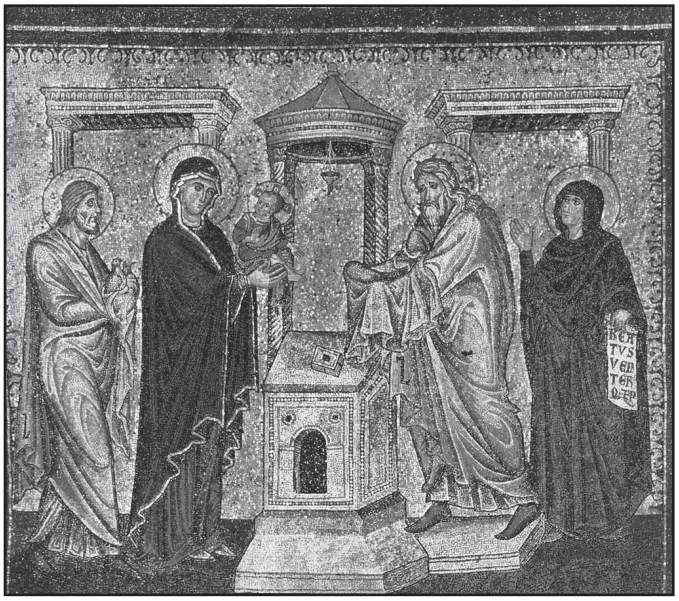

Jacopo Torriti: Urunk bemutatása. A Santa Maria Maggiore-bazilika mozaikja, 1296.

A IV. században a jeruzsálemi keresztények a karácsonyt lezáró ünnepként ünnepelték Urunk bemutatását. Tudniillik a bibliai alapok oda nyúlnak vissza, amit a Lukács evangélium is ír, hogy a hithű zsidó asszony a szülés után a 40. napon vált tisztává, hogy gyermekét, főleg elsőszülött fiát bemutathassa Istennek a templomban. Elment tehát a jeruzsálemi templomba, és Isten rendelkezésére bízta gyermekét.

Az Úr Jézus édesanyja, Mária is ezt tette. Ekkor történt, írja Szent Lukács, hogy Simeon, az öreg főpap karjába vette a kisgyermeket, és mintha jövendölt volna, imádságot mondott: „Most bocsásd el, Uram, szolgádat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek." (Lk 2,29-32)

Erre a bibliai eseményre nyúlik vissza ez a IV. századi ünnep, ami a karácsony lezárása is volt, 40 nappal utána. A liturgikus reform ezt a karácsonyi időszakot lerövidítette, de az ünnep megmaradt, előbb Jeruzsálemben, majd Rómában is. A keresztények kezdettől fogva Mária-ünnepként tisztelték.

A gyertya, amit ilyenkor megszentelnek, tudatosítja, hogy Krisztus az Örök fény. Már a pogány felfogás szerint is Rómában, meg a többi kultúrában a világosságnak, a napnak, a fénynek nagyon fontos, szent jelleget tulajdonítottak, éppen a sötétséget elűző volta miatt. A kereszténység úgymond „megkeresztelte" ezt az ünnepet azáltal, hogy Krisztust ünnepeljük, aki a templomba bevonulva birtokba veszi a házát. Ő lesz a Világosság Királya, az örök fény Királya. A gyertyát megszentelve mi is befogadjuk szívünkbe az Örök Világosságot.

Szent II. János Pál pápa 1997-ben február 2-t a megszentelt élet világnapjává tette. Azóta az egyház ezen a napon a megszentelt életformára irányítja a figyelmet.

Összeállította: Molnár M. Katalin
Forrás: pecsiegyhazmegye.hu; katolikus.hu

„Én itt otthon érzem magam”

Beszélgetés Soltész Márk kispappal

Márkot nem kell bemutatni, az egyházmegyénkben töltött egy év alatt sokan megismerték, megszerették. Kispapként derűs, cselekvő, tettre kész jelenlétével belopta magát a hívek szívébe. Egy évet töltött Munkácson, szeptembertől Ausztriában, a Heiligenkreuz-i Szemináriumban folytatja tanulmányait. Az itt eltöltött év tapasztalatáról kérdeztük őt.

– Hogyan kerültél Munkácsra?

– 2019-től Szécsényben éltem, a Ferences Szegénygondozó Nővérek által működtetett Idősek otthonában dolgoztam, és közben megszereztem a szociális gondozói és ápolói végzettséget. Már Szécsényben is sokat foglalkoztatott a hivatásom. Bennem volt, hogy pap szeretnék lenni, de az, hogy hogyan, milyen formában, melyik úton, az nem volt világos előttem. Theodor atya a barátom, ő beszélt nekem Kárpátaljáról, a Munkácsi egyházmegyéről. Tavaly, húsvét második hetében jöttem ide először, beszélgettünk Miklós atyával, és megbeszéltük, hogy kiimádkozzuk az Úr akaratát. Aztán szeptembertől felvett kispapjelöltjei közé, és megbeszéltük, hogy egy évig Munkácson fogok szolgálni, közben megpróbáljuk együtt felismerni, hogy mi az én utam.

– Mivel foglalkoztál, milyen szolgálatok voltak rád bízva?

– Konkrétan nem tudtam, mi vár itt rám. Plébániai munkatárs és sekrestyés lettem, kaptam két hittanórát is a líceumban. Korábban sokat szerveztem, de az kis közösségen belül, viszonylag ismert közegben történt. Itt éppen az ellenkezőjét éltem meg: nem ismertem az embereket, nem tudtam, mit hol találok.

Nekem nagyon fontos a liturgia szépsége. Nem egy színházi díszletről van szó, hanem sok apró jelentéssel bíró külső dologról, ami megadja a belső tartalom keretét. Sokat küzdöttem azért, hogy a liturgia szépsége jobban megjelenjen a szentmiséken, a szertartásokon.

Új tapasztalat volt a gyerekekkel való foglalkozás is. Előtte idős embereket gondoztam, s bár nekik is tartottam foglalkozásokat, hittant, de itt más volt. Kamaszokkal kerültem kapcsolatba, iskolai körülmények között találtam magam. Kaptam egy osztályt, egy könyvet, és csináld! De hogyan? Nagyon izgultam és rengeteget készültem az órákra. De amit magam elé kitűztem, azt elértem.

– Akkor mondhatjuk, hogy bedobtak a mélyvízbe és elkezdtél úszni?

– Igen, de még mennyire! Sok minden történt az év során. Sokat küzdöttem, voltak feszültségek bennem, főleg a nyelvi nehézségek miatt. Mondanak nekem valamit, és nem értem, nem azért mert nem akarom, hanem egyszerűen, csak mert nem tudom a nyelvet.

– Amikor úgy érezted, hogy süllyedni kezdesz, mi volt az, ami segített, továbblendített?

– Két dolog. Végig nagyon éreztem a Gondviselést, hogy Jézus velem van. Van egy kis tanító történet, amiben az áll,

hogy egy ember gyalogol a homokban, és először két pár lábnyomot lát, aztán már csak egyet. Számom kéri a Jóistent, hogy pont a legnehezebb időszakban hagyta őt magára. Isten azonban ezt válaszolja neki: „Amit látsz, azok az én lábnyomaim, mert az ölembe vettelek." Sokszor éreztem ezt, és sokszor csak utólag döbbentem rá, máskor meg éppen mások nyitották fel a szememet.

Eleinte nehéz volt megnyílnom mások előtt a nehézségekben, de aztán kialakultak azok a lelki kapcsolataim, amelyekben meg tudtam osztani a küzdelmeimet is.

– Ezek szerint elmondhatod, hogy megerősödött a hivatásod?

– Igen, azt gondolom, hogy igen. Miklós atya segítségével jártam végig ezt az utat, és megerősödött bizonyossággal folytatom most Ausztriában a szemináriumot.

– Sokan megismertek és megszerettek az év során. Mit emelnél ki a Munkácson megélt tapasztalataid közül?

– Foglalkoztam ministránsokkal, ami nekem hatalmas ajándék volt. Három-négy fiúval kezdtem, és milyen sokan lettek! Az utolsó ministráns foglalkozáson döbbentem rá, hogy mennyire ragaszkodtak hozzám, felnéztek rám, pedig szegényeket szigorúan fogtam. Jó azt tudni, hogy valamit itt hagyok magamból, valamit, ami az egész év gyümölcse volt nemcsak nekem, hanem a plébániának is.

A másik, amit kiemelnék, hogy voltak események, amikor a közösség tudott együtt dolgozni, jó hangulatban, nem muszájból. Például Nagypénteken, vagy Úrnapján.

– Mit viszel magaddal lélekben, mivel gazdagított az egyházmegye téged?

– Sokszínűségbe csöppentem bele. Magyarországon nincs meg az, hogy ennyire összefonódjanak a vallások, a nyelvek, a kultúrák, mint itt. Munkácson különösen is jelen van ez a sokszínűség. Minden feszültség ellenére próbálunk a Jóisten tetszése szerint munkálkodni.

Nagy pozitívumként éltem meg, hogy az ukrán nyelvű közösség is befogadott, annak ellenére, hogy nem értjük egymást. Néha kézzel-lábbal mutogattunk, telefonos segítséggel próbáltuk egymást megérteni.

Sokat jelentett nekem Tamás atya jelenléte. Nem tudtam, hogy ő is része lesz az itt töltött egy évemnek. Jó volt vele megbeszélni a nehézségeket, mert azért észrevettem, hogy én is, ő is, és mindenki, aki nem itt született, néha másképpen látjuk a helyzeteket, ami időnként feszültségforrássá válik.

Aztán ott voltak a közös éneklések. Én nem szeretek nyilvánosság előtt énekelni. De valahogy az ittlétem alatt, éppen a liturgia iránti szeretetem arra sarkalt, hogy lépjek túl ezen. Hatalmas élmény volt Nagypénteken a passió éneklése, illetve a közös misék Violettával, az ukrán misék kántorával. Odatettük az Úristen elé azt, ami tőlünk tellett. Augusztus közepén, hétköznap tele volt a templom, sok-sok gyerekkel. Violettával énekeltük a közös részeket, és ő is magyarul énekelt.

A legfontosabb azonban, hogy új otthont kaptam. Én itt otthon érzem magam. Amikor visszalátogatok Munkácsra, akkor hazajövök. Sokat jelent ez nekem.

Molnár M. Katalin

Keresztény otthon

Február közepén évről-évre eluralkodik a Valentin-napi őrület. A boltok polcain megjelennek a nyíllal átlőtt szíves bögrék, nyuszik és mindenféle csecsebecsék. A szerelmesek napja – mondják huncut mosolylyal már a kisgyermekek is.

Bálint napját ma már világszerte a szerelmesek ünnepének tartják. Az évszázadok során számos, ezt a hagyományt erősítő, romantikus legendát is szőttek alakja köré. Az egyik elbeszélés szerint Bálint titokban adott össze keresztény fiatalokat, köztük katonákat a kedvesükkel. A Római Birodalomban a katonák csak a szolgálati idejük leteltével házasodhattak meg, különleges kegynek számított, ha valakinek előbb engedélyt adott erre a császár. Bálint ezért titokban adta össze őket, és a friss házasokat megajándékozta egy-egy virággal a saját kertjéből. Egy másik legenda szerint Szent Bálint volt, aki a történelem során először esketett össze egy pogány férfit és egy keresztény nőt.

Annyi bizonyos, hogy a 3. században élt egy Bálint nevű római pap, akit vértanúként tisztelünk. A hagyományban több Bálint nevű szent története keveredik, miközben nagyon kevés hiteles tény maradt fenn róluk. A gyér történelmi adatok miatt 1969-ben kivették Bálint nevét az általános római naptárból, meghagyva a róla való megemlékezés lehetőségét a helyi egyházak számára.

A Házasság hete elnevezésű kezdeményezés, amely Valentin-nap környékén minden évben egy hétig a házasság és a család fontosságára kívánja irányítani a figyelmet, több mint két évtizede Angliából indult el. A házasság hetét mára már 4 kontinens 21 országában rendezik meg a keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával, számtalan nagyváros, település, közösség részvételével.

„A házasság Isten csodálatos ajándéka és gondoskodása az ember számára, amelyben a felek megtapasztalhatják a feltétel nélküli szeretet, a hűség és az őszinte megbocsátás értékét egy nekik rendelt, de nem tökéletes társon keresztül. A házasságban egy férfi és egy nő saját elhatározásából elkötelezi magát, hogy egymás bátorítására, segítésére és védelmére törekszik egész életében. Ilyen módon a házasság felelősségteljes, biztonságos és meghitt közösséget jelent számukra, és áldásul szolgál életük minden más területén is.

A házasság hete olyan széles körű összefogásra törekszik, mely gyakorlati példamutatással, tudományos kutatások eredményeivel, bibliai és erkölcsi érvekkel támasztja alá a házasság örökkévaló értékét. Bátorít minden olyan helyi kezdeményezést, amely hidat épít az adott közösség környezetében élő házaspárok és családok felé, amely segíti életüket, boldogulásukat. Nyíltan beszél a házasság mindennapi valóságáról, örömeiről és feszültségeiről. Igyekszik bölcs és gyakorlati tanácsokkal ellátni a házasokat és házasulandókat, valamint a teljes helyreállás reményét ébren tartani azokban, akiknek a kapcsolata válságban van, illetve valamilyen ok miatt megszakadt." – olvashatjuk a szervezőbizottság honlapján.

„A házastársak azzal, hogy szeretik egymást, saját boldogságukat és az életszentségüket munkálják. Otthonuk templommá, mennyországgá válik." (Igino Giordani)

Házasság hete
2024. február 11–18.
Állandó megújulásban

A názáreti család csodája ismétlődik meg valamilyen módon minden keresztény családban, ha ott „megszületik" Krisztus a többi ember számára. A II. Vatikáni Zsinat „családegyháznak" nevezi a családot, és az egyház szó azt jelenti: együttélés a szeretetben, vagyis Istenben; olyan együttélés, melynek középpontjában az Úr van. Ha ebből indulunk ki, akkor a családi otthon, minden keresztény család új testi és lelki életet fakaszt a társadalomban, közös életük „családi tűzhely", mely melegséget sugároz a környezetében.

VI. Pál pápa mondja: „A házasság és a család által Isten bölcsen egyesített két lényeges emberi valóságot: az élet továbbadásának küldetését, valamint a férfi és a nő kölcsönös és törvényes szeretetét." Költő soha nem emelte ilyen fenséges magasságba a házastársi szeretetet. A krisztusi vallásban a család valóban költői magaslatokba került, a társadalmiság középpontja és forrása lett. Ha szeretet van, akkor van élet, ez a házastársi kötelék elsődleges feltétele.

Ha a házastársak szeretik egymást, megszentelődnek. Istent adják egymásnak, aki a Szeretet, és erről tesznek tanúságot. Szeretetük jel az emberek előtt, hogy valóban keresztények és Isten életét élik. Az ókori világ megtért, amikor látta, mennyire szeretik egymást a keresztények, kezdve a családjuk körében. Ebből látták, hogy igaz a vallásuk és Isten jelen van bennük.

A házastársak azzal, hogy szeretik egymást, saját boldogságukat és az életszentségüket munkálják. Otthonuk templommá, mennyországgá válik. A szeretetben áll a család erejének, egyetértésének a titka és az élet nehézségeinek megoldása. Ha nincs szeretet, akkor a családdal együtt az egész emberi lét is kudarcot vall. Az életszentségben áll tehát a lelki egészség, mely hatással van a testünkre is, és mint tiszta, gyógyító hullám kiárad az egész társadalomra. A keresztény otthonból születik Isten népe.

Összeállította: Molnár M. Katalin

Forrás: focolare.org; magyarkurir.hu; hazassaghete.hu

„Úgy szeretem, ahogy van”

Beszélgetés Mihalovics Attilával és Mihalovicsné Tóth Krisztinával

A Házasság hete alkalmából Mihalovics Attilával és feleségével, Krisztinával beszélgettem, akik példa értékű házasságban élnek és két gyermeküket nevelik már 14 éve. Ismerjük meg történetüket, tanúságtételüket, Istenbe vetett hitüket.

– Először is egy kis bemutatkozást kérek tőletek, hogy tudjuk, mivel foglalkoztok és honnan indultatok.

Krisztina: – Közel 15 éve hitoktató vagyok Császlócon, valamint a Homoki Gimnáziumban dolgozom szervezőpedagógusként. Két gyönyörű gyermekünk van, Attila és Máté.

Attila: – Második éve a Munkácsi Szent István Líceum igazgatóhelyettese vagyok. Előtte a császlóci árvaházban dolgoztam mint nevelőtanár, voltam vállalkozó, többféle pénzkereseti lehetőséget kipróbáltam. Érdekes, hogy a Jóisten újra visszaterelt a pedagógusi pályára. Köszönöm az Úrnak, hogy ilyen felelősségteljes feladatot kaptam, amit nagy örömmel végzek. Úgy érzem, hogy ebben a zűrzavaros világban ez is erőt ad nekem.

– Hogyan ismerkedtetek meg és hogyan kezdődött a közös élet?

Krisztina: – Többször hallottam fiatal koromban az akkori plébánosunktól, Sándor atyától, hogy imádkozni kell a jövendőbeliért (amit azóta hittanosaimnak is mindig mondok). Akkoriban felfigyeltem Attilára a templomban, hogy ő milyen szépen mosolyog rám. Szerintem ott kezdődött a történetünk. Aztán párszor eljött hozzánk, de akkor még nem hozzám. Mégis voltak rejtett pillantások és mosolyok. Ez tetszett nekem. Húsvétkor eljött meglocsolni, írt sms-t. Majd egy alkalommal elhívott sétálni és moziba. Ezután már, amikor nálunk járt, hozzám jött, és három évig kitartóan udvarolt nekem.

Attila: – Ha viccelődni akarok a párválasztásról, mindig azt mondom, hogy mi férfiak azt hisszük, mi választunk párt, közben a szebbik nem szemel ki bennünket. Ha komolyan kell válaszolnom, ha az én páromról, Krisztináról beszélek, akkor azt kell mondanom, hogy a Jóisten nekem való párt adott, amiért nagyon hálás vagyok.

Krisztina: – Amikor megkérte a kezem, azt hittem, hogy viccel, de nem volt az, és 2009. július 18-án összeházasodtunk.

– Attila, te is imádkoztál a leendő feleségedért még fiatal korodban?

Attila: – Külön ezért nem imádkoztam. Vallását gyakorló, templomba járó fiatal voltam, de akkor még nem éreztem ennek a mélységét. Igazából Krisztina volt az, aki közelebb vitt a Jóistenhez. Együtt voltunk Medjugorjéban, együtt vettünk részt egy Új élet Krisztusban kurzuson, amely újból és újból megtérésre sarkalt minket. Krisztinának a hitoktatói munkája rám is hatással volt. Ezektől még szorosabb lett a kapcsolatunk is.

– Mit jelentett neked a házasság szentsége akkoriban?

Attila: – A családalapítás volt az első lépés. Fontos volt, hogy szentségi házasságot kössünk, de évek kellettek ahhoz, hogy felfogjam ennek az értékét.

– És most mit jelent számotokra a házasság?

Krisztina: – A házasság számomra szeretetszövetség Attilával és a jó Istennel, melynek gyümölcsei a gyermekeink. Azt is jelenti, hogy Attila, mint családfő, példával jár elöl. Szép és meghitt, hogy együtt járunk szentmisére, és nemcsak vasárnap. Egyik kedvenc pillanatom, amikor reggel a nagy szaladásban beülünk az autóba és együtt elmondjuk a reggeli imát. Tudjuk értékelni egymást. Délután már alig várom, hogy hazaérjen a munkából. Szinte úgy várom a találkozást, mint amikor udvarolt. Úgy gondolom, hogy Ő tényleg a Jóisten ajándéka, és Ő valóban meghallgatta

az imámat. Mert mellette érzem magam biztonságban, érzem, hogy mennyire szeret, mellette tudok kiteljesedni, nemcsak, mint nő, hanem mint feleség és pedagógus is. Soha nem akartuk egymást megváltoztatni. Inkább építjük egymást. Olyan, mint egy gyémánt csiszolása: tudjuk egymást tovább fejleszteni.

– Ez az idilli állapot milyen arányban az Isten ajándéka és milyen arányban a ti igyekezetetek gyümölcse?

Krisztina: – Mindig is úgy gondoltam, hogy a házasságunkban nem csak én és Attila vagyunk jelen, hanem a Jóisten is benne van. A problémáinkat nem mi akarjuk megoldani, hanem oda tudjuk vinni elé a fájdalmunkat. Szerintem ettől jó a házasságunk.

Attila: – Egyértelmű, hogy kell a Jóisten segítsége. Jó imában elmerülni és az Úrra figyelni, és majd csak azután reagálni a dolgokra.

– Volt az életetekben olyan nehézség a házassággal kapcsolatban, amit nagyon nehezen tudtatok megoldani?

Attila: – Hála Istennek, nem volt.

Krisztina: – Nem volt olyasmi, amit válságnak éltünk volna meg. Talán az volt egy kicsit nehéz, amikor első gyermekemet szültem. Mindkettőnk élete veszélyben volt. Szülés után nagyon hosszadalmas volt a lábadozás és nem tudtam, hogy ezt hogyan fogom elviselni. De ott volt mellettem végig Attila türelmes és gondoskodó szeretettel, és ez biztonságot adott nekem.

– Van-e házasközösségetek, ahol lehetőség van beszélgetésre?

Krisztina: – Itt helyben házas közösségünk nincs, viszont vannak barátaink, házaspárok. Sajnos többen is elköltöztek a háború miatt, és nagyon hiányoznak.

Elég sok időt töltünk a 42 hittanosommal, akik olyanok, mintha a gyermekeink lennének.

– A Házasság hetében milyen közös programotok van általában?

Krisztina: – Annak idején nagyon

örültem, hogy a Veritas-nak voltak feladatai a Házasság hetére. Jó volt egy kicsit együtt játszani. Ilyenkor több a közös imánk. Mivel nagyon későn érünk haza, nagyon szeretem, amikor csak úgy kettesben maradunk, kicsit többet tudunk beszélgetni. Attila ilyenkor mindig meglep a kedvenc tortámmal vagy csokival. Én kis cetliket készítek neki „Szeretlek" vagy „Szép napot" feliratokkal. Ilyen apró dolgokkal készülünk, melyek nem nagy dolgok, de ettől annál értékesebbek.

Attila: – Ennek ellenére úgy érzem, hogy sokkal több időt kellene együtt töltenünk. Jó az együtt eltöltött minőségi idő. Soha nem voltam az a gyakori virágajándékozó, amit hiányosságnak tartok magamban.

Krisztina: – Azért, mert jobban esik, ha megölelsz.

Attila: – Na, hát a Jóisten tudja, hogy mit sugalljon nekem. Akkor a virágok helyett vannak az ölelések.

– Mi a titka a ti jó házasságotoknak?

Krisztina: – Sokan mondták már nekünk, hogy nagyon hasonlítunk egymásra. Én szerintem az a titkunk, hogy végtelenül tiszteljük és szeretjük egymást. Nem megváltoztatni akarjuk a másikat, hanem támogatjuk egymást mindenben. Egyikünk sem akar több lenni a másiknál. Sokszor eszembe jut, hogy nem minden férj nézné jó szemmel, hogy ennyi időt töltök a hittanosaimmal, például amikor meghívok 30 gyereket az otthonunkba és együtt sütünk-főzünk. Attila pedig mindenben támogat. Házasságunk pillére pedig az, hogy együtt éljük meg keresztény hitünket.

Attila: – Talán annak is nagy szerepe van, hogy mindketten gyerekekkel dolgozunk, emiatt hasonló módon gondolkodunk, így nem jelent gondot, ha negyven gyerekkel több van. A líceumban is körülbelül ugyanannyi diákom van, és próbálok velük ugyanúgy foglalkozni, mint Krisztina a hittanosaival. Ő tényleg nagyon odaadóan végzi a feladatát.

Krisztina: – És az is megtart, hogy feltétel nélkül bízunk egymásban. Soha nem fordult elő, hogy megkérdőjelezzem azt, amit Attila mond. Szeretem benne azt, hogy mindig pozitív. Amikor én már egy kicsit negatívan kezdenék gondolkodni, vagy kétségbe esem, akkor ő meg tud nyugtatni. Mindig a jót látja mindenkiben és mindenben. És ami szintén fontos: úgy szeret, amilyen vagyok.

Attila: – Valóban úgy szeretem, ahogy van.

Fehér Rita

Isten tanúi, akik erősebbé tették Európát

A szinodalitásról szóló szinódus célját három szóban foglalták össze: közösség, részvétel, küldetés. Tekintsünk most a küldetésre Szent Cirill és Metód életén keresztül. Görög fivérek, akik a szláv népeknek hirdették Krisztus örömhírét és méltán váltak a keresztény kelet apostolaivá. Európa társvédőszentjei, akiket a földrész minden pontján egyaránt tisztelnek.

A testvérek közül Metód volt az idősebb, 815 és 820 között született. A keresztségben valószínűleg a Mihály nevet kapta. A fiatalabb, Konstantin (szerzetesi neve: Cirill) 827-ben vagy 828-ban született. Apjuk magasrangú császári tisztviselő volt.

Metód arkhón, vagyis az egyik határvidéki terület elöljárója lett, ahol sok szláv is élt. 840 táján aztán lemondott, hogy kolostorba vonuljon. A kolostor Bithiniában, az Olümposz-hegység lábánál feküdt. Cirill Bizáncban folytatta tanulmányait. Miután következetesen visszautasított minden kecsegtető politikai pályát, pappá is szentelték. Ragyogó szellemi képességeinek és műveltségének köszönhetően egészen fiatalon magas képzettséget igénylő beosztást kapott: Konstantinápolyban a Hagia Szofia levéltárának könyvtárosa és a pátriárka nagy tiszteletnek örvendő titkára lett.

Hamarosan azonban szabadulni igyekezett minden ilyen tisztségtől, hogy teljesen a tudománynak és a szemlélődő életnek szentelhesse magát. Így titokban egy Fekete-tenger melletti kolostorba menekült. Hat hónap múlva találtak rá, és rábeszélték, hogy vállalja el a konstantinápolyi főiskolán a filozófia oktatását. Ezután a császár és a pátriárka a szaracénokhoz küldte missziós küldetéssel.

Cirill csatlakozott bátyjához, s ő is szerzetes lett. Szerzetesi nevük jelentése kifejezi hivatásuk lényegét: a Cirill név a görög Kürioszból ered, amelyből a Krisztus, Úr név is származik. Jelentése: Istennek odaajándékozott személy. Metód: olyan személy, aki valakit elkísér az úton, útitárs.

860-ban a görög fivéreket a kazárok közé küldték a Fekete-tenger partjára.

Krími tartózkodásuk során Kherszon közelében megtalálták a vértanú pápa, Szent Kelemen ereklyéit. Missziós útjukon eljutottak Nyugatra, és ünnepélyes keretek között átadták az ereklyéket II. Adorján pápának Rómában.

Rasztiszláv, Nagy-Morvaország fejedelme III. Mihály császártól kért népe számára püspököt és tanítót, ki képes az igaz keresztény hitet a saját nyelvükön megmagyarázni nekik. „Népünk, amióta visszautasította a pogányságot, a keresztény törvényt tartja meg. Nincs azonban mesterünk, aki képes lenne saját nyelvünkön elmagyarázni az igaz hitet." – mondta. Cirill és Metód vállalták a feladatot.

Nagy-Morvaország abban az időben Közép-Európa szláv népeit fogta egybe, Kelet és Nyugat áramlatainak kereszteződésében. A fivérek 873-ban megkezdték működésüket e népek között, és további életüket egészen nekik szentelték.

Cirill és Metód egyik célja az volt, hogy a keresztény dogmákat és liturgikus könyveket szláv nyelven írt könyvekben gyűjtsék össze, azonban szembesültek vele, hogy az ószláv nyelvet nem tudják a görög, illetve a latin betűkészlettel lejegyezni. Így született meg a 43 betűt tartalmazó glagolita ábécé, a legkorábbi szláv ábécé, mely a Cirillről elnevezett, neki és fivérének tulajdonított cirill írás alapját képezte. Cirill és Metód lefordították szláv nyelvre a Szentírást; a szertartások nyelvéül is a szlávot használták.

„Meg voltak győződve arról, hogy az egyes népek nem mondhatják magukénak maradéktalanul a kinyilatkoztatásról szóló tanítást mindaddig, amíg azt nem hallották saját nyelvükön, és nem olvasták saját ábécéjük betűivel. Cirill és Metód klasszikus példája annak, amit ma inkulturációnak nevezünk. Minden népnek ötvöznie kell saját kultúrájával a kinyilatkoztatott üzenetet, és saját nyelvével kell kifejeznie annak üdvözítő igazságát." – méltatta a két görög fivér apostoli géniuszát XVI. Benedek pápa.

Cirill és Metód térítő munkájuk eredményeivel Rómába mentek, ahol II. Adorján pápa fogadta őket, és jóváhagyta a szláv nyelvű liturgikus könyvek használatát. Metódnak azonban egyedül kellett folytatnia útját, mert Cirill súlyosan megbetegedett, és 879. február 14-én Rómában meghalt. Földi maradványai a római Szent Kelemen-bazilikában nyugszanak.

Metód hűséges maradt Cirill halála előtt mondott szavaihoz: „Nézd, testvérem, ugyanazt a sorsot vállaltuk, és ugyanazt a barázdát szántottuk. Én a földbe hullok, mert az én időm lejárt. Tudom, te nagyon szereted szent hegyedet, de ne add fel érte hithirdető munkádat. Hol találhatod meg jobban üdvödet?"

Miután Pannónia ősi egyházmegyéjének érsekévé szentelték és a szláv népek apostoli legátusává nevezték ki, Metód a helyreállított szerémségi püspöki széket foglalta el. Apostoli munkáját azonban politikai és vallási jellegű nehézségek kísérték: két évre börtönbe zárták azzal a váddal, hogy beleavatkozott más püspökség joghatóságába. Innen VIII. János pápa közbelépésére szabadult ki. Végül Morvaország új fejedelme, Szvatopluk is elutasította Metód munkásságát, ellenezte a szláv liturgiát, és Rómában támadta az új érseket. 880-ban Metódot Rómába rendelték. VIII. János a találkozás hatására bullát adott ki, mely megerősítette a korábban kapott kiváltságot, a szláv nyelv haszná-

latát a liturgiában. „Aki a főnyelveket, tudniillik a hébert, a görögöt és a latint teremtette, ugyanaz teremtette a többi nyelvet is saját dicséretére és dicsőségére." – jelentette ki.

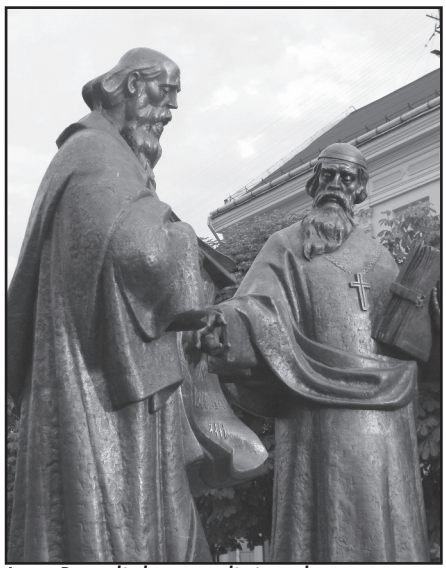

Ivan Brovdi, kárpátaljai szobrászművész alkotása

Metód életének utolsó éveit a Szentírás, a liturgikus könyvek, az egyházatyák művei és a bizánci egyházi és polgárjogi gyűjtemény további fordításának szentelte. 885. április 6-án halt meg. A morvaországi Velehrad székesegyházában temették el.

„Jó hírvivők, elszánt testvérek és Isten tanúi voltak, akik erősebbé tették Európát" – fogalmazott egy február 14-i reggeli homíliájában Ferenc pápa.

Cirill és Metód missziós tevékenységét az a meggyőződés határozta meg, hogy minden nép hivatalos az üdvösségre, és Krisztus minden emberért meghalt. Ezen egyetemes szemléletmódot Cirill saját filozófiai és teológiai elveiből vezette le: számára a filozófia az isteni és emberi dolgokban eligazító bölcsességet jelentette, amely Istenhez tesz hasonlóvá minket, embereket. Ennek legbelsőbb lényege a bölcsesség, a világnak azon szemlélete, amelynek segítségével behatolhatunk az isteni világba. Krisztus, „az emberek kedvelője" mindenkit el akar vezetni az igazság ismeretére, minden embert a bölcsesség részesévé akar tenni, görögöt és barbárt egyaránt – tanította Cirill. „A nap nem ugyanúgy süt mindenkire? Nem ugyanazon a módon lélegzünk mindnyájan?"

Szent II. János Pál pápa 1980. december 31-én kelt Egregiae virtutis kezdetű apostoli levelében Európa társvédőszentjeivé nyilvánította a keresztény kelet két apostolát. Metód halálának 1100. évfordulója alkalmából pedig, 1985. június 11-i dátummal, kiadta Slavorum apostoli kezdetű enciklikáját.

„Cirill és Metód összekötő kapocs, szellemi híd a keleti és nyugati hagyomány között, melyek az egyetlen Egyház egységes hagyományában futnak össze. Ők a keleti és nyugati testvéregyházak ökumenikus törekvéseinek példaképei és szószólói, hogy imában és párbeszédben ismét megtaláljuk a látható egységet, a tökéletes és mindent átfogó egységet. [...] Cirill és Metód karizmatikusan hozzájárultak Európa építéséhez nemcsak a keresztény vallásos közösségben, hanem civil és kulturális vonalon is. Ma sincs más út ama feszültségek áthidalására, szakadások és ellentétek orvoslására, melyek az életet és az értékeket pusztulással fenyegetik nemcsak Európában, hanem az egész világon. Keresztségnek lenni manapság azt jelenti, hogy a közösség építői vagyunk az Egyházban és a társadalomban. Ehhez szükséges a testvérek iránti nyíltszívűség, a kölcsönös megértés, az együttműködésre való készség, a lelki és kulturális javak cseréje." (Slavorum apostoli, 27)

2023. október 25-én Ferenc pápa az evangelizáció iránti szenvedélyről és a hívők apostoli buzgóságáról tartott katekézissorozatában így beszélt róluk: „Ott van mindenekelőtt az egység: a görögök, a pápa, a szlávok: abban a korban osztatlan kereszténység volt Európában, melynek tagjai együttműködtek az evangelizálásban.

A második fontos szempont az inkulturáció, ami azt mutatja, hogy az evangelizáció és a kultúra szoros kapcsolatban állnak. Nem lehet valóságtól elszakadt, desztillált evangéliumot hirdetni. Az evangéliumnak inkulturálódnia kell, de az evangélium egyben a kultúra kifejeződése is.

A harmadik szempont a szabadság. Az evangélium-hirdetéshez szabadságra van szükség, de a szabadságnak pedig bátorságra van szüksége. Az ember annál szabadabb, minél bátrabb, és nem hagyja magát korlátozni annyi mindennel, ami elveszi szabadságát.

Kérjük Szent Cirillnek és Metódnak, a szlávok apostolainak közbenjárását, hogy a „szeretetben való szabadság" eszközei lehessünk mások számára! Legyünk találékonyak, állhatatosak és alázatosak, imádkozzunk és szolgáljunk!"

Összeállította: Molnár M. Katalin

Forrás: Diós István A szentek élete; Magyar katolikus lexikon; II. János Pál Slavorum apostoli; vatican.va

Európa védőszentjének címét jelenleg hat szent „viseli", ők a kontinens szellemi sokszínűségét is hivatottak képviselni. VI. Pál pápa 1964-ben Európa védőszentjévé nyilvánította Nursiai Szent Benedeket (ünnepe: július 11.). Pontifikátusa alatt II. János Pál további öt védőszentet adott a bencés rend alapítója mellé, akik hivatalosan Európa társvédőszentjei lettek: Szent Cirill és Szent Metód (ünnepük: február 14.), Szent Brigitta (ünnepe: július 23.), Sziénai Szent Katalin (ünnepe: április 29.) és Szent Terézia Benedikta - Edith Stein (ünnepe: augusztus 9.).

„A »közösség« az Egyház egyik legszebb neve”

Egységtörekvés az ökumené szellemében

Földünk északi féltekén hagyományosan január 18. és 25. között tartják az ökumenikus imahetet a keresztények egységéért. A Szent Péter és Szent Pál ünnepe közötti időszakot 1908-ban javasolta Paul Watson, amely így szimbolikus értelmet nyer. A déli félteken január a vakációk ideje, az egyházak ott máskor tartják az ökumenikus imahetet, általában pünkösd tájékán.
A keresztény egységért 2024-ben tartott imahét anyagát egy Burkina Fasó-i ökumenikus munkacsoport készítette el a helyi Chemin Neuf Közösség segítségével. A választott téma: „Szeresd az Urat, a te Istenedet ... és felebarátodat, mint magadat” (Lk 10,27).

De mi is az ökumené? Miért van rá szükség? Mit jelent a személyes és közösségi életünkben? Ezeket a kérdéseket mindannyian feltettük már magunknak és másoknak. Bizonyára sokféle választ kaptunk, és lehet, hogy maradtak még megválaszolatlan kérdéseink...

Roger testvér, a taizéi ökumenikus szerzetesközösség alapítója, halála előtt nem sokkal megjelent könyvében ezt írta: „Krisztus maga a kommunió. Nem azért jött a földre, hogy egy plusz vallást hozzon létre, hanem hogy mindenkinek közösséget kínáljon Istenben. A „közösség” az Egyház egyik legszebb neve. Az első erőfeszítés az ökumenizmus terén az, hogy igyekszünk közösségben élni Istennel Krisztusban, a Szentlélek által. Igaz, hogy az egyházak és az egyházi közösségek néha különböző módokat mutatnak ennek a Krisztussal való közösségnek az elérésére. De minél mélyebb az egyes ember Krisztushoz való tartozása, annál igazabb módon tekint a többiekre: testvéreinek látja őket. Még tovább kell mennünk: mások testvéreinkként való elismerése a Krisztushoz való hiteles tartozásunk egyik jele. Ehhez szükség van arra, hogy megtisztuljon a mód, ahogyan hiszünk, újra és újra szükség van a megtérésre egy mindig reformra szoruló egyházban.”

Ferenc pápa egy ökumenikus püspöki találkozó alkalmával így bátorította a résztvevőket: „Egy zárt világ sötétségeivel szemben (...) a Lélek arra hív bennünket, hogy merítsünk bátorságot ahhoz, hogy egyek legyünk. (...) Abból kiindulva, hogy tudjuk, az egység ajándék.”

Andrea Riccardi, a Szent Egyed közösség alapítója teológiai díszdoktori székfoglalójában így beszél: „Jelenünk nem békés, épp ellenkezőleg. Ősi falak, régi nacionalista szenvedélyek kerülnek újra felszínre. Világunk pénzügyi és kommunikációs szempontból egyesített, ami lehetőséget ad kifinomult pusztító fegyverek és egy gyűlöletet és előítéleteket terjesztő óriási információs hálózat kiépítésére. Ez a keresztények közti kapcsolatokat is átjárja, hisz ők is a történelem részesei, és nem függetleníthetik magukat a folyamatoktól, ahogyan az egyház sem.

A keresztény egységre törekvés nem csupán egy divatos irányzat vagy a politikailag korrekt kozmopolita szellemiségnek fizetett adósság. Ezzel szemben az Úr egyik döntő parancsolatában gyökerezik, amelyet túl sokáig figyelmen kívül hagytunk, miközben annyi más parancsolat betartását hirdettük. (...)

A megosztottságok gyógyítása úgy történik, hogy az ember azonnal elindul abba az irányba, amelyet a Mester mutat neki, mint a királyi tisztviselőnek, aki könyörgött hozzá: »„Menj csak, él a fiad!” Az ember hitt Jézus szavának, amelyet hozzá intézett, és elindult haza. (Jn 4,50) (...)

Az egység hiánya a béke kérdéséhez vezet vissza minket, hisz a keresztény megosztottság összefügg a népek közötti megosztottsággal. Nem engedhetjük, hogy legyőzzenek minket a megosztó folyamatok! A küldetés nem lehetőség, hanem az Úr akarata. Az egység magvai mindenütt ott vannak az egyházakban. (...)

Helyi egyházak, egyének, egyházi csoportosulások – mindannyiunknak újra éreznünk kell, hogy a megosztottság botrány, és hogy dolgoznunk kell az egyesülésért. E széttöredező világunknak szüksége van az egység prófétiájára, amely az erőre, hatalomra és gazdasági érdekekre épülő kapcsolatok víziójának alternatívája: ez a keresztények közötti szeretet és testvériség, amely a népeket lakja és közelebb hozza egymáshoz.

Az egyházak közötti testvériségnek történelmet, légkört, valóságot kell megteremtenie, azt az „ökumenikus civilizációt”, amelyről Bartolomaiosz pátriárka beszél: az együttélés civilizációját. König bíboros, aki leküzdötte a kommunista világ falát és átélte az egyházak közötti közeledést a zsinat lezárása után, a II. Vatikáni Zsinat egyik legfontosabb vívmányaként beszélt az ökumenizmusról: „A Lélek működése ott világosan látható volt. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a megoldhatatlannak tűnő problémákra lehet kiutat találni, ha helyes szándékkal és Isten akaratába vetett korlátlan bizalommal nézünk velük szembe. Isten számára valóban semmi sem lehetetlen”.

Az elmúlt 50 évben megsokszorozódtak és felgyorsultak az ökumenikus folyamatok, s bár – ahogyan fentebb is olvashattuk – az ellenerő is erősen jelen van, mégis éppen a párbeszédben aktívan résztvevők tanúsága az, ami újból és újból reménnyel tölt el minket.

Matti Repo a Finn Evangélikus Egyház püspöke, a Fokolare Mozgalom által kezdeményezett ökumenikus püspöki találkozón ezt mondta: „Egyesek felteszik a kérdést, hogy mi értelme van annak, ha egyházi vezetők vagy teológusok találkoznak, hogy elméleti és teológiai kérdéseket vitassanak meg. Úgy gondolom, ha összejövünk, ha hallgatjuk Isten igéjét, ha együtt imádkozunk és megosztjuk egymással lelki életünket, az megváltoztat minket. Megváltoztatja az egymáshoz való viszonyunkat is. A többiekre úgy tekintünk, mint tagjaira ugyanannak a családnak, melyhez közösen tartozunk. A történelem során voltak olyan időszakok, amikor gyűlöltük egymást, de ha

szeretjük egymást, megváltozunk. Megváltoznak a közösségeink, az egyházaink. Tudatára ébredünk, hogy Isten, aki annyira szerette a világot, szeretni akarja rajtunk keresztül is, akik szeretjük egymást, és a szeretet által a világ megváltozik."

A Ciprusi Ortodox Egyházból Krizosztomosz metropolita, Kyrénia püspöke pedig így fogalmazott: „Aranyszájú Szent János azt mondta, hogy olyanok vagyunk, mint a folyópartra ültetett fák. Nem mi választjuk meg, hogy hová ültetnek minket. A fa magába szívja mindazt a tápanyagot, amely fontos az életéhez, az életben maradásához, és ahhoz, hogy sok gyümölcsöt teremjen. Isten Igéje olyan, mint a víz. Ha az evangélium vizéből iszunk, az gazdagít bennünket, és segít megérteni, hogy a beszélgetés egymással és az együttlét ajándék, amelyet Istentől kaptunk. Az egység ajándéka Isten ajándéka mindenki számára."

Szebik Imre, a magyarországi Északi Evangélikus Egyházkerület nyugalmazott püspöke, aki az ökumenikus párbeszéd hűséges előmozdítója, sokéves tapasztalatát így foglalta össze: „Sokkal több az, ami összeköt, mint ami elválaszt. A hangsúlyt Krisztusra, az Igére, a két fő szentségre (keresztség és úrvacsora), a megélt közösségre kell tennünk. A Szentlélek odaküld áldást, ahol együtt kérik jelenlétét, erejét, szeretetét, kiáradását. A legutóbbi pápalátogatás is meggyőző alkalom volt ennek átélésére. A hitbeli és teológiai párbeszédnek gyülekezeti és világméretű szinten is tovább kell folytatódnia. Jelét kell adnunk mindenütt a Krisztusban való összetartozásnak. Ez hitelességünk záloga is. Napjainkban a választóvonal lényegében nem a hívőkön belül húzódik. Sokkal inkább a közömbösek, az egoisták, a kizárólagosan csupán az anyagi javakat hajszolók, valamint az értékkeresők, az Istent keresők és a keresztények között van morális és elvi különbség. Felmutatni a Krisztustól kapott ajándékokat időszerű küldetésünk, igazi misszió."

Összeállította: Molnár M. Katalin
Forrás: ujvarosonline.hu; Vatican News; meot.hu

2025 – SZENTÉV

Az egyház már az első szentév óta, 1300-tól kezdve különleges kegyelmi eseményként éli meg a jubileumokat. A 2025-ös szentév mottója: „A remény zarándokai".

Isten hű és szent népe már évszázadok óta nagy jelentőséget tulajdonít az előbb százévente, majd ötven, végül huszonötévenként megtartott szentéveknek, melyek teljes búcsúval, Isten irgalmának megtapasztalásával gazdagították a mindenkori hívő embert. A hosszú zarándoklat végén a hívek részesültek az egyház lelki kincseiből, amikor átlépték a szentkaput és lerótták tiszteletüket Péter és Pál apostolok ereklyéi előtt, melyeket a római bazilikákban őriznek. Zarándokok milliói jutottak el ezekre a szent helyekre az évszázadok folyamán, élő tanúságot téve a hitről.

A 2000-es nagy jubileum bevezette az egyházat a történelem harmadik évezredébe. Szent II. János Pál nagyon várta ezt a szentévet, remélve, hogy a keresztények legyőzik megosztottságukat és együtt ünneplik Jézus Krisztust, az emberiség megváltója születésének kétezredik évfordulóját. Most a XXI. század első negyede előtt állunk és készülünk a 2025-ös szentévre. Fontos állomás volt az irgalmasság rendkívüli szentéve, mely által újra felfedezhettük az Atya irgalmas szeretetének erejét és gyöngédségét.

A most zajló szinodális folyamatban a latin és a keleti egyházak lelkipásztori felkészülése révén méltó módon meg tudjuk majd ünnepelni a jubileumot. Ezáltal az egyház a különbözőségben megvalósuló egység jele lehet. 2024-ben felkészítő imaév előzi meg a jubileumot, amelyben hálát adunk Istennek szeretete ajándékaiért, dicsérjük a teremtett világot, ami tiszteletre és felelősségre int minket.

„Vállaljunk szolidaritást és osszuk meg mindennapi kenyerünket a rászorulókkal! Az ima az életszentség tanítómestere, mely segít megélni a szemlélődést a cselekvés közepette is. Készüljünk tehát erre az intenzív imaévre, amelynek során szívünk megnyílik, hogy befogadja a kegyelem bőségét, a Jézus által tanított Mi Atyánk ima alapján! A Szűzanya kísérje az egyházat a jubileumi kegyelmi eseményre való felkészülésben." (Részlet Ferenc pápa leveléből)

Forrás: Vatican News

„Megéreztem, hogy Isten akar tőlem valamit”

Interjú Sponták Róbert református lelkésszel

Sponták Róbert Szürtében született, ruszin, ortodox édespától és református magyar édesanyától. Ukrán iskolába járt, majd ukrán nyelven végezte az Ungvári Nemzeti Egyetem fizika szakát. A 2000-es évek elején Kárpátalján elkezdett feléledni az egyház, ami Róbert életében vagy változásokat hozott...

– Már gyerekkorában jelen volt az életében az ökumenikus szellem.

– Igen. Édesapám ortodox, édesanyám református. Íratlan szabály, hogy a fiúgyermek az édesapa vallását követi, a lány pedig az édesanyjáét. Nálunk úgy alakult, hogy én is és lánytestvérem az ortodox templomban részesültünk a keresztségben, mert édesanyám már nem akart megosztani bennünket kétfelé. Viszont mind a ketten reformátusok lettünk végül. Ez úgy alakult ki, hogy a faluban nem volt ortodox templom, viszont református volt. És ott megtapasztaltuk, hogy mi a gyerekmisszió, ami nagyon tetszett. A barátaim hívtak, hogy menjek velük a konfirmációra való felkészülésre, mert minél nagyobb a csoport, annál kevesebb Káté-kérdést kell megtanulniuk. Ez egy jó szórakozás volt. Közben olyan társaságra leltem, ami az iskolában hiányzott. Nem volt verekedés, csínytevés. Amikor ez lezárult, évente csak egyszer-kétszer mentem el templomba.

– Mikor és hogyan változott a helyzet?

– Körülbelül a 2000-es évek elején kezdett el fellendülni az Egyház élete, hiszen fiatalok mehettek Magyarországra teológiát tanulni. Fiatal lekészként más lelkületet hoztak haza. Elsősorban a fiatalokkal foglalkoztak. Végiglátogatták a faluban a családokat, érdekes alkalmakat szerveztek. Ez vonzó volt. Így kerültem be az Egyházba. Rögtön felajánlották, hogy önkénteskedjem. Lassan-lassan a vallás személyessé vált számomra. Nem csak szemlélője, hanem aktív cselekvője akartam lenni a közösségnek. Megéreztem, hogy Isten akar tőlem valamit. Még nem tudtam, hogy mit, de mentem, ahova küldtek. 2003-ban lepramisszióba kerültem. Csomagokat, kötszereket vittünk a leprásoknak. Nem külföldről, hanem ukrajnai, Odessza melletti leprateleprő́l van szó. Ott ismerkedtem meg az ukrajnai reformátusokkal. Nemsokára felmerült bennem a tanulás vágya, mert választ akartam kapni a miértekre.

– Milyen tanulmányokról van szó?

– Teológiai tanulmányokról. Kijevben a teológia nem olyan, mint Magyarországon. Az ukrajnai református egyház nem engedhette meg magának azt, hogy állandó nappali tagozatú intézményt tartson fent. Ezért levelezői tagozaton tanultam, a gyakorlatot is otthon végeztük. De utaztam más ukrajnai református gyülekezetekbe is gyakorlatozni.

– Ukrajnában hol található ukrán nyelvű református gyülekezet?

– Kárpátalján Szolyván, Ungváron, Munkácson, aztán Lembergben, Kijevben, Rivnében, Odesszában, Harkivban. Viszont ezek a gyülekezetek nem tartoznak a Kárpátaljai Református Egyházhoz, mint történelmihez.

– Hogyan alakult a munkácsi ukrán nyelvű református egyházközség?

– Igény volt rá. Horkay László püspök idejében érkezett egy amerikai missziós házaspár, akik beszélték mindkét nyelvet: a magyart is és az oroszt is. Ekkor alakult ez a kis ukrán közösség, amelyről úgy döntöttek, hogy független református gyülekezet lesz.

– Ön hogyan került hozzájuk?

– 2009-ben meghívtak ide Munkácsra. Addig segédlelkész voltam Ungváron. 2012-ben felszenteltek és a misszionárius után én vezetem ezt az egyházközséget.

– Hány főből áll az egyházközség?

– Jelenleg 22 felnőtt tagja van. Gyerekekkel, érdeklődőkkel, vendégekkel, menekültekkel együtt, akik néha jönnek, néha nem, 40-50 a létszám. Az utóbbi időben sokan külföldre menekültek. A fiatalok is előbb-utóbb elmennek tanulni és már nem jönnek haza.

– Az Ön és az egyházközsége életében erőteljesen jelen van az ökumenizmus.

– Amikor ide kerültem Munkácsra, akkor valószínűleg Gulácsy Lajos püspök kezdeményezésére havi rendszerességgel szerveztek ökumenikus találkozót, amelyre engem is meghívtak. A találkozón részt vett még Pogány István atya, görögkatolikus atyák és a kollégám, aki alapította a gyülekezetünket. Ez nem volt egy hivatalos találkozó, inkább baráti körnek nevezném. Jó volt: különböző felekezetű emberek megosztották egymással, hogy mi történik velük, mit olvasnak stb. Lajos bácsi többször elmondta: amikor a börtönben keresztyénekkel találkozott, megtanulta azt, hogy a felekezeti osztások,

amelyben élünk az életben, csak szeszélyek, amit itt megengedhetünk magunknak. Ott a cellában ülve az ember rájön arra, hogy lehet együtt úrvacsorázni, áldozni, megtörni a kenyeret, a lekvárt feloldani a vízben, mintha bor lenne. Megtanulták, hogy mind testvérek, mivel mind Krisztusban hisznek. Ezt próbálta gyakorolni itt velünk is.

Később megismerkedtem a Pro Life mozgalommal, valamint a Fokoláre mozgalommal, amelyekben megtapasztalhattam a különböző felekezetek összetartását. A Pro Life olyan lányoknak, asszonyoknak segített, akiknek volt abortuszuk, illetve annak megelőzésével is foglalkoztak. Bevontak más egyházakat is itt helyben, bennünket is. Ez egy közös keresztyén fájdalom volt, így egyre nőtt a kör. Bevontuk a baptista és a pünkösdi egyházakat is. A probléma megoldására való közös törekvés lebontotta az egyházak közötti falakat. Közös felvonulást szerveztünk június 1-jén. Ez egy nagyon szép példája volt az ökumenikus összefogásnak. 2-3 év után hála Istennek javult a statisztika az abortuszokkal kapcsolatban.

A Fokoláre lelkiség pedig egy ökumenikus mozgalom, tagjaival kapcsolatban vagyunk, sokszor részt veszünk a közös alkalmakon. Mi, több felekezetű emberek megtapasztaljuk, hogy annyi közös van bennünk, hogy egyszerűen nem kerül sor arra, hogy beszéljünk arról, ami elválaszt.

– Jelenleg milyen ökumenikus megmozdulások vannak?

– Természetesen részt veszünk a januári ökumenikus alkalmakon, ahol igyekszünk megszervezni, hogy a püspökök is részt vegyenek ezeken. Az ilyen nagy alkalom utoljára pont a háború előtt volt megtartva Beregszászban az ortodox templomban. Ilyenkor minden egyház, ahova megyünk, a saját istentiszteleti formáját őrzi meg, ezért ez egy jó lehetőség, hogy megismerjük egymást. Általában az egységért imádkozunk. Minden esetben ajánlott elhagyni azokat a dolgokat, amelyeket esetleg a más felekezetű hívek nem fogadnak el.

– Abban az esetben, ha egy protestáns bemegy egy katolikus vagy ortodox templomba, hogyan lehet elhagyni a szentképeket, szobrokat, ikonokat?

– Azt tapasztaltam, hogy az utóbbi években a protestantizmus változott, engedékenyebb lett. Van egy új nemzedék, amely azt mondja, hogy nem minden rossz, amit atyáink rossznak neveztek. Az emberek többet járnak külföldre, látják, hogy ott hogyan élnek. Látják, hogy egy baptista templomban nem feltétlenül fehérek és csupaszak a falak. Rengeteg szimbólum és kereszt is van. Tudni kell, hogy létezik vallásos esztétika és művészet. Amerikában minden évszakban más-más színekben pompázik a templom. Büszkén hordják a keresztet nyakláncon stb. A lelkészek liturgikus ruhát viselnek, nem pedig palástot. Az, ami nálunk van, nem azért van, mert így igaz, hanem mert az életkörülmények valamikor atyáinkat erre kényszerítették. Így kaptuk meg, de nem muszáj így folytatni. Korábban például hangszert sem használtak, de rájöttek, hogy szép és jó. Aztán úrvacsorázni és évente 6-szor szokás, de Amerikában hetente sor kerül rá. Megkérdeztük, hogy miért. Elmondták, hogy korábban kényszerhelyzet miatt úrvacsoráztak ritkán, ma már nem állnak fenn ezek az okok. Nálunk is van kereszt, vannak szimbólumok... Azt mondják, a feszületen ne legyen rajta a korpusz. Viszont maga a Heidelbergi Káté mondja: „Krisztus megfeszítése a kereszten tesz bizonyossá afelől, hogy ő magára vette azt az átkot, amelynek súlya rajtam volt...."

Én, ha bemegyek egy katolikus vagy ortodox templomba és látom, hogy az atyák keresztet vetnek, akkor velük együtt megteszem. Szintén nem értek egyet a Heidelbergi Káté mondatával, hogy a római katolikus szentmise kárhozatos bálványimádás. Hiszen ami Jézus Krisztusról szól, az nem lehet kárhozatos. Egyik tábori lelkész mesélte, hogy a fronton nincsenek felekezetek. Mindenki, aki hisz Jézusban, áldozik. És ezt a püspökök jóváhagyásával teszik. Ha a harcok közepette ez nem gond, akkor mi itt miért csinálunk belőle problémát?

Fehér Rita

„Téged Isten dicsérünk”

Miklós püspök ünnepélyes megyéspüspöki beiktatása

A Munkácsi Székesegyház közelében rendkívüli a sürgés-forgás. Borongós idő van, de az ünnepre érkező emberek szívében öröm és derű lakik. Az egész országból és azon túlról érkeznek a zarándokok és a meghívott vendégek, hogy részt vegyenek az egyházmegye új megyéspüspökének ünnepélyes beiktatási szentmiséjén.

Az ünnepi szentmise elején Ukrajna apostoli nunciusa, Visvaldas Kulbokas érsek köszöntötte Miklós püspököt és elődjét, Majnek Antal OFM nyugalmazott püspököt. Köszöntésében kihangsúlyozta, hogy „Mindannyian együtt, római és görögkatolikusok, mint az egész Egyház képviselői, imádkozunk Önért, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus képviselője legyen.”

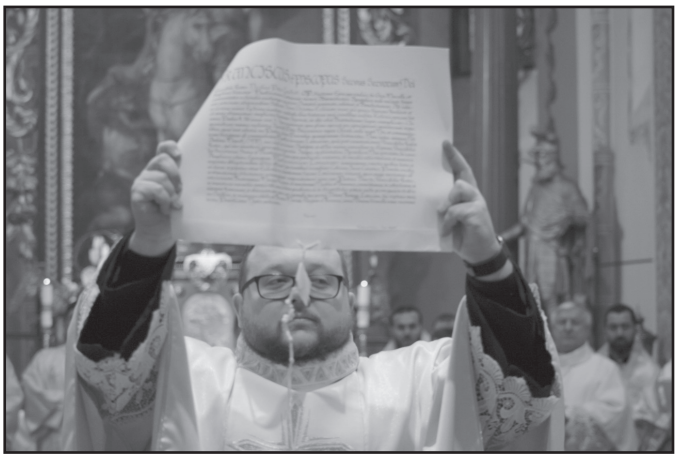

Ferenc pápa kinevező bulláját Gerzanics Szerhij, az egyházmegye irodaigazgatója olvasta fel. „Téged, Tisztelendő Testvér, a Boldogságos Szűz Mária, Szent Miklós és Szent Domonkos közbenjárására bízunk, s arra buzdítunk, hogy szolgálatod teljesítése során zárd atyai szívedbe a rád bízott papokat és híveket, valamint saját példáddal vezesd őket a testvéri egységre és kölcsönös tiszteletre.”

Az ünnepi szentmisén részt vett az Ukrán Püspöki Konferencia elnöke, Vitalij Szkomarovszkij püspök, Mieczysław Mokrzycki lvivi metropolita és Ukrajna többi egyházmegyéjének római katolikus püspökei. A Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye részéről jelen volt Nilus Luscsák püspök, apostoli kormányzó és a Görögkatolikus Egyház más püspökei, papjai. A Kárpátaljai Református Egyház részéről Zán Fábián Sándor püspök – aki jelenleg a kárpátaljai ökumenikus tanácsnak az elnöke is – tisztelte meg jelenlétével az ünnepet. Magyarországról Orosz Atanász miskolci és Szocska Ábel nyíregyházi görögkatolikus megyéspüspökök tudtak eljönni a beiktatási szentmisére. A diplomáciai testület, a megye és a város képviselői, köztük Munkács polgármestere is jelen voltak az ünnepi eseményen.

Mieczysław Mokrzycki lvivi érsek-metropolita bejelentette az egybegyűlteknek, hogy Miklós püspököt beiktatták a Munkácsi Egyházmegye főpásztorává, majd átadta neki a pásztorbotot, a püspök lelkipásztori hatalmának jelképét, és

meghívta őt, hogy foglalja el a Munkácsi Székesegyház püspöki székét.

A szentmisét az új munkácsi megyéspüspök három nyelven – magyarul, ukránul és latinul – mondta. „Istenfélelemmel kezdem ezt a szolgálatot, (...) de az Ő erejébe, az Ő jelenlétébe vetett bizalommal. Arra kérlek benneteket, testvéreim, hogy imádkozzatok értem ezen a napon, és ne csak ezen a napon, hogy hűséggel és Istennek adottan tudjam végezni szolgálatomat.”

Ünnepi szentbeszédében, amit ukrán és magyar nyelven mondott, többek között elmagyarázta püspöki szimbólumának, a pásztorbotnak jelentését. „Ha ránézünk erre a pásztorbotra, amelyet a metropolita adott nekem, a lelkipásztori fel-

adataim jelképét láthatjuk: a kör, melyet az olajfa levelei díszítenek, a békét jelképezi. (...) A másik szimbólum Jézus, a Jó Pásztor. Egy bárányt tart a vállán, aki elveszett, de megtaláltak. Ez a bárány ijedt, gondozásra szorul. Van azonban a közelében egy erősebb bárány is, aki hűségesen végig a pásztorral tart. Ezt jelenti jó pásztornak lenni. Megkeresni az elveszetteket, és együtt haladni a kitartókkal.”

Beszédében azt is hangsúlyozta, hogy minden ember életében a legfontosabb Isten szeretetének megismerése és elfogadása. Felidézte az Isten szeretetével való személyes találkozásának élményét is. „Mindig megrendülten emlékszem vissza arra a pillanatra, amikor személyesen találkoztam Jé-

zussal és Istennek adtam az életemet. Nem tudtam többé nélküle élni. Megváltoztatta életem irányát. Így lettem domonkos szerzetes. (...) Most pedig azzal a szolgálattal bízott meg, hogy legyek a Munkácsi Egyházmegye és minden jóakaratú ember jó pásztora. (...) Kérlek, Uram, legyen rajtam a te lelked, hogy szeretetedben, bölcsességedben és erődben hűségesen szolgáljam népedet és minden jóakaratú embert. Isten engem úgy segéljen. Amen."

Az ünnepi szentmise végén Molnár János beregszászi esperes-plébános, püspöki helynök magyar nyelven mondott köszönetet, Szulincsák Sándor esperes-plébános ukrán nyelven szólt. A Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye kormányzója, Nil püspök a köszöntő szavak után egy 1926-ban XI. Pius pápa által adományozott Istenszülő ikont ajándékozott Miklós püspöknek, amely hosszú ideig a bazilita szerzetesek tulajdonában volt. Zán Fábián Sándor református püspök is kifejezte nagyrabecsülését, valamint a megyei és városi szervek, a diplomáciai képviseletek és civil szervezetek képviselői.

Végezetül Miklós püspök megköszönte mindenkinek a jelenlétét, az együttműködést és az ünnepi esemény megszervezését. Megköszönte a szeretetteljes szavakat, és köszönetet mondott Majnek Antal nyugalmazott püspöknek az eddigi önfeláldozó szolgálatáért és azért, hogy továbbra is kész életét adni ezért az egyházmegyéért. „Ahogy az elején is mondtam, nagyon kicsinek érzem magam. Amikor négy évvel ezelőtt püspökké szenteltek, az egy „rózsaszín" időszak volt, ami hamar véget ért. Most, a szentmise elején, amikor kijöttem a kápolnából, úgy éreztem magam, mint egy bárány, akit a vágóhídra visznek, hogy odaadja az életét. Kicsinek érzem

magam, de ugyanakkor áldottnak is az Önök szeretete által" – hangzottak az új megyéspüspök kendőzetlenül őszinte záró szavai, majd az egyházmegye új megyéspüspöke ünnepélyesen megáldotta az egybegyűlteket.

A hívek és zarándokok számára a helyi karitász szeretetvendégséget készített elő az székesegyház udvarán, a meghívott vendégek pedig állófogadás formájában folytatták az ünneplést a Munkácsy Mihály Magyar Házban.

Molnár M. Katalin

FERENC PÜSPÖK, ISTEN SZOLGÁINAK SZOLGÁJA, tiszteletreméltó Lucsok Péter Miklós O.P. testvérnek, mindeddig Giru Marcelli címzetes püspökének és a Munkácsi Latin Rítusú Egyházmegye segédpüspökének, valamint ugyanezen egyházmegye sede vacante apostoli kormányzójának és kinevezett megyéspüspökének, üdvözletét és áldását küldi.

Az örök üdvösség elnyerése érdekében a Megváltó Jézus Krisztus megalapította egyházát az emberi nem számára, és benne él. Isteni parancsra „történetének sok tapasztalatából okulva az Egyház elkötelezte magát arra, hogy elszakad minden pusztán emberi támasztól annak érdekében, hogy az evangéliumi Boldogságokat a maguk mélységében tudja élni" (Szent II. János Pál, Ut unum sint, 3). Ezt a küldetést teljes egészében a püspöki szolgálaton keresztül látja el, ezért Szent Péter utódjának Krisztus nyája feletti legnagyobb ébersége sürget bennünket, hogy a lehető leghamarabb kerüljenek kinevezésre a megfelelő püspökök azokba a közösségekbe, akik Pásztoruktól megfosztva vannak. Ezért ma figyelmünket a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye közösségére irányítjuk, amely tiszteletreméltó Majnek Antal O.F.M. testvér lemondása után nélkülözni kénytelen püspökét, és Téged, Tiszteletreméltó Testvér, választunk erre a feladatra, aki már tapasztalatot szereztél a püspöki szolgálatban. Ezért Apostoli hatalmunk teljében, az Államtitkárság és a Püspöki Dikasztérium tanácsára felmentünk a címzetes székhely és a segédpüspöki hivatal kötelezettségei alól és kinevezünk Téged a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspökévé, felhatalmazva minden ezzel a tisztséggel járó joggal és kötelezettséggel, az Egyházi Törvénykönyv szerint. Ennek megfelelően gondoskodnod kell arról, hogy az egyházmegye papsága és hívő népe megismerje ezt a levelet, akiket pedig nyomatékosan tiszteletre, szeretetre és aktív együttműködésre buzdítunk az új Pásztorral. Míg téged, Tisztelendő Testvér, a Boldogságos Szűz Mária, Szent Miklós és Szent Domonkos közbenjárására bízunk, s arra buzdítunk, hogy szolgálatod teljesítése során zárd atyai szívedbe a rád bízott és Krisztushoz hű papokat és híveket, valamint saját példáddal vezesd őket a testvéri egységre és tiszteletre.

Kelt Rómában, Lateránban, október havának hetedik napján, a Boldogságos Szűz Mária, a Rózsafüzér királynőjének emléknapján, az Úr kétezer-huszonharmadik évében, Pápaságunk tizenegyedik évében.

FERENC PÁPA

Egyházmegye-szintű találkozót tartottak hitoktatók és a pasztorális munkában résztvevők számára

A Munkácsi egyházmegye minden esperesi kerületéből érkeztek hitoktatók és a pasztorális munkában tevékenykedők, hogy Munkácson, a Szent Márton-székesegyházban közös szentmisén vegyenek részt, majd a Szent István Líceumban Miklós püspök atyával együtt elmélyítsék az egyházmegyében végzett szolgálatuk szépségét és kihívásait.

Több, mint százan gyűltek össze a magyar, és közel harmincan az ukrán nyelvű hitoktatók, akik a nyelv miatt két külön időpontban, de az együttlét örömében, jó hangulatban töltötték el programjukat.

„Azért jöttünk össze, hogy közösséget építsünk, legyünk együtt!" – vázolta fel Miklós püspök az összejövetel célját, és mindenkit meghívott arra, hogy ki-ki a kapott szolgálatára ne, mint munkára tekintsen, amit el kell végezni, hanem mint egy olyan lehetőségre, ahol egy testként megélve a szolgálatot, Jézus jelenlétét építi saját egyházközségében.

Miklós püspök színes, rajzos, humorral átszőtt előadását a szinódusi folyamat hármas egységére építette fel. Közösség, mint az egyház alapja. Jézus köré jövünk össze közösségbe, ahol megtapasztaljuk az együttlétet. Az együttlét gyümölcse a részvétel, és a részvétel gyümölcse a küldetés. „Ha nem működik az alap, vagyis a közösség, akkor nem működik a másik kettő sem. Hol van Jézus abban, amit teszek?" – mondta többek között, majd mindenki saját magának leírta, hogy mi fontos és mi nehéz neki a rábízott szolgálatban.

A jelenlévők tízfős csoportokban, kölcsönösen meghallgatva egymást megosztották az előzően saját maguknak leírtakat, majd kiválasztottak belőle hármat-hármat, amit plenáris formában is megosztottak. A dinamikus feldolgozás során szépen kirajzolódtak a mindenkit egyformán érintő fontosságok és nehézségek, amire aztán Miklós püspök, szem előtt tartva saját és az egyházmegye papjainak a tapasztalatát, válaszolt. „Isten ismeri a nehézségeinket és van rá válasza. A közösség középpontja Isten, aki a Szeretet. Ez a kiindulópont"- mondta többek között a püspök atya. Ilyen nehézség volt például az idő- és a segítséghiány, a szülők hozzáállása vagy a gyerekek számának csökkenése.

A nehézségek más szemszögszögből való megközelítése, a közös válaszok keresése, a fejlődés lehetőségének közös megtalálása, a kreatív, egyenes, félelemmentes hozzáállás, mind abban segítették a pasztorális területen tevékenykedőket, hogy Jézus példáját követve, a Vele való mély és élő kapcsolat kiépítésén fáradozzanak, és ebben segítsék azokat is, akik rájuk vannak bízva, legyenek azok akár gyerekek, akár felnőttek. „Akinek van Isten-tapasztalata, az másokat is arra akar vezetni. (...) Ezért első a közösség" - húzta alá nyomatékosan a püspök atya.

Házi feladatot is kaptak jelen lévők, miszerint válasszanak ki a sok nehézségből egyet, nevezzék meg azt, azután imában vigyék Jézus elé és kérdezzék meg, mint mond Ő. „Mert minden nehézség egy olyan adottság, amibe ha Jézust beengedjük, a mínuszból plusz lesz."

„Nagyon örültünk egymásnak és nem utolsó sorban annak, hogy a püspök atya megköszönte nekünk azt, hogy vagyunk, mert mi vagyunk a kapcsolat a hívők és az egyház között. Olyan jó Jézus munkatársának lenni, tanítása szerint élni és tanúságot tenni, ezzel evangelizálni! Hála legyen Istennek minden résztvevőért!" – fejezte ki örömét az egyik résztvevő Ungvárról.

„Nagyon jó volt az előadás, Miklós püspök atya nagyon közvetlenül beszélt mindenkivel, humoros hozzáállása a programhoz úgy hatott, mintha egy baráttal beszélgetnénk. Jó volt az is, hogy a programba betűzdelt csoportfoglalkozás az egyházi hitoktatás akadályainak megoldására kereste a kiútat. Ezen belül persze a hitoktatás pozitívumaival is foglalkoztunk. Az összegyűlt több mint 100 ember rendkívül színes problémamegoldást vetett fel, melyek megoldásával szeretnénk tovább foglalkozni" – osztotta meg benyomásait a napról az ungvári plébánia egyháztanácsának tagja.

„A Püspök atya tökéletesen felvázolta számunkra a legfontosabb dolgot a szolgálatunkban: a szeretetet. Minden ebből a Szeretet-Istenből ered, és mi ezzel a Szeretettel működünk együtt. Mennyire fontos a közösségben való lét a lelkipásztorokkal, a többi hitoktatóval, a szülőkkel, a gyerekekkel. Így alkotjuk meg – mint egy kirakós játékban – a teljes képet" – foglalta össze benyomásait egy harmadik résztvevő.

Molnár M. Katalin

Szent Mihály arkangyal éve

Az Ukrajnai Római Katolikus Püspöki Konferencia elnökének pásztorlevele

Kedves Testvéreim!

Az imában felismerve az idők jeleit és elmélkedve azon, hogy Krisztus tanítványaként hogyan legyünk jelen Ukrajnában, az ukrajnai római katolikus püspökök ezt a liturgikus évet Szent Mihály arkangyal évének nyilvánították.

A sok szép és méltó ötlet közül ez a gondolat fejezi ki leginkább azt a törekvésünket, melyet Szent Mihály arkangyal küldetése és neve hordoz magában: „Ki olyan, mint az Isten!" A Szentírásban a Jelenések könyvében olvassuk: *„Ezután nagy harc támadt a mennyben. Mihály és angyalai megtámadták a sárkányt. A sárkány és angyalai védekeztek, de nem tudtak ellenállni, s nem maradt számukra hely a mennyben. Levetették a nagy sárkányt, az ősi kígyót, aki maga az ördög, a sátán, aki tévútra vezeti az egész világot. A földre vetették, s vele együtt letaszították angyalait is. (...) Jaj a földnek és a tengernek, mert oda szállt le az ördög nagy haragjában. Tudja, hogy kevés ideje van hátra" (Jel 12, 7-9, 12b).*

A Jelenések könyvének e részlete nagyon időszerű most a mi életünkben, hiszen a lelki harcainkon kívül országunk már tíz éve küzd a betolakodó ellen, aki háborút indított földünkön. A támadó viselkedése és magatartása kétséget kizáróan megmutatja, hogy ki áll az igazságtalanság és a kegyetlenség mögött. Fellelhető benne az „ősi kígyó" minden jele: a halál, a rombolás, a hazugság, a manipuláció, az ember iránti gyűlölet, az élet és a méltóság sárba tiprása. Nehéz felfogni vagy leírni a pusztítás összes következményét és az átélt fájdalmat, szenvedést. És ez csak a harcvonal egyik része.

Tanúi lehetünk annak, hogy a modern embernek eltorzult a saját magáról, a családról, az emberi élet értékeiről, a munka értelméről és az anyagi javakról alkotott elképzelése. Az ember, miközben a fejlődésnek csak a vízszintes irányára és a fogyasztói szemléletre összpontosított, elfelejtette, hogy mit is jelent valójában Embernek lenni. Mindez Isten akarata megtagadásának és elutasításának következménye. Pedig az Isten azért teremtette és váltotta meg az embert, hogy éljen és boldog legyen. A hitehagyás és a szembenállás egyre radikálisabb formát ölt, ráadásul az ember törvényhozási szinten is igyekszik megszilárdítani álláspontját. Úgy tűnik, hogy nemcsak elutasítja az Istent és az Ő Megváltó szándékát, hanem ezt még törvényben is szeretné rögzíteni.

Tanúi vagyunk a Krisztus Egyháza elleni támadásoknak, az istentelen javaslatok erőltetésének, az egyházi megnyilvánulások elferdített értelmezésének, melynek az a célja, hogy kételkedést, bizalmatlanságot szítson, és eltávolítsa az embert az Élet legfőbb Forrásától, Istentől, akinél az emberi szív minden kérdésére megtaláljuk a választ.

Még sok példát hozhatunk arra, hogy az ember hogyan veti el Istent a gonosz sugallata hatására, mintha a sátánnal együtt azt mondaná: „Ne az Istent", „Ne Isten szerint", hanem ahogyan „Én akarom". Pásztorlevelünknek az a célja, hogy tudatosuljon bennünk a lelkünkért vívott harc. Nem csak

értenünk kell, hogy mi történik, hanem azt is tudnunk kell, hogy mit tegyünk. Hiszen mindegyikünk, akár tudatában van, akár nem, akár akarja, akár nem, valamelyik oldalnak a harcosa. Nincs harmadik, semleges oldal!

Jézus Krisztus nevében meghirdetjük tehát a Szent Mihály Évet és arra hívunk téged, kedves testvérem, hogy állj az Isten, az Élet, az Örök Boldogság Szerzőjének oldalára! A „Csak az Úr akarata legyen meg!" felkiáltással haladjunk az élet útján! Elmélkedéseink és imáink újítsák meg szívünket és buzdítsanak az Isten iránti, megalkuvás nélküli hűségre. Döntéseinket a „Ki olyan, mint az Isten!" jelmondat vezérelje. Csak így válunk méltóvá arra, hogy részt vegyünk Szent Mihály Arkangyal és a mennyei sereg győzelmes csatájában. Részvételünk pedig a buzgó imánk által nyilvánuljon meg, melyben Égi Pártfogónkat kérjük Hazánkért.

Ó, Mária, Isten Anyja! A te életed az Úrnak kimondott tökéletes „Igen" volt. Arra hívsz bennünket, hogy „tegyünk meg mindent, amit mond" a te Szent Fiad, Jézus Krisztus! Kérünk Téged, imádkozz érettünk és segíts bennünket abban, hogy hűségesek maradjunk Krisztushoz!

Feléd irányítjuk tekintetünket, Szent Mihály Arkangyal! Kérünk, hogy Te légy „Isten iránti hűségünk védőpajzsa", irányítsd az Ukrajnában élő emberek szívét, amelynek te vagy védőszentje, és egyedül Isten a birtoklója. A sátánt és a gonosz szellemet, akik a lelkek vesztére körüljárnak a világban, Isten erejével taszítsd vissza a kárhozat helyére! Szent Mihály Arkangyal, könyörögj érettünk!

Lucsok Péter Miklós OP megyéspüspök az idei Szent Mihály arkangyal évre búcsújáró helynek jelölte ki a ráti és a schönborni Szent Mihály tiszteletére szentelt templomokat.

A búcsút saját magunk vagy egy elhunyt számára kérhetjük, ha elzarándokolunk a fent említett templomok egyikébe, és eleget teszünk a következő feltételeknek: kegyelmi állapot vagy szentgyónás elvégzése, szentáldozás, a Szentatya szándékára mondott Miatyánk, Üdvözlégy és Hiszekegy.

25 éve a szeretet szolgálatában

A Munkácsi Szent Erzsébet Karitász 25 évvel ezelőtt alapult meg. A jubileum alkalmából ünnepi szentmisét tartottak a Munkácsi Szent Márton-székesegyházban, melyet Lucsok Péter Miklós OP megyéspüspök mutatott be, majd szeretetvendégséggel egybekötött megemlékező műsorra került sor a Munkácsy Mihály Magyar Házban.

Az aznapi evangélium a talentumok példabeszédéről szólt. A püspök atya szentbeszédében elgondolkodtató kérdéseket tett fel, amelyre a hívők a lelkük mélyén meghallhatták a választ. „Melyik emberben ismered fel magadat? Abban, aki azt keresi, hogyan gyarapíthatja a jót, vagy abban, aki azon kesereg, mit nem kapott meg az életben." Majd az evangélium szavai mentén tovább bontotta a jó és a jót tenni fogalmát, utalva Szent Erzsébet példájára. „Elég annyi, hogy nem gyarapítjuk a jót, és ezzel már lehetőséget adunk arra, hogy szaporodjon a gonosz. Nekünk azon kell gondolkodnunk, hogy mi az a jó, amit még tehetünk. Nem kell a másikra várni. Mindannyiunknak karitásznak kell lennünk, hogy meglássuk, mennyi talentumunk van, hogy elgondolkodjunk a jón, és hogy meg is tegyük a jót."

A délutáni program elején Pogány István, munkácsi plébános adott hálát az elmúlt 25 évért és megköszönte mindazon személyek munkáját, akik az évek alatt fáradtságot nem ismerve, önfeláldozó szeretettel szolgálták a karitász munkáját.

Ezt követően Lucsok Péter Miklós OP megyéspüspök mondott köszöntőt. Beszédében a karitász elnevezésének és tevékenységének gyökeréhez tért vissza, Istenhez, aki a Szeretet. „Deus Caritas est, Isten a Szeretet. Ezt nyilatkoztatta ki nekünk Jézus. Úgy nyilatkoztatta ki, hogy maga lett a Szeretet, a megtestesült szeretet" – mondta Miklós püspök, majd kifejtette, hogy a szeretet cselekedet, ami azt jelenti, hogy odaadjuk magunkat önzetlenül Istennek. Ha nem vesszük észre a körülöttünk lévők igényeit, szükségleteit, akkor még nem ismertük meg Istent.

Az elmélyült püspöki gondolatok után a hallgatóságot gyerekek előadása röpítette vissza a múltba, és a költészet, a

zene, a színjátszás segítségével felelevenült Szent Erzsébet életének egy-egy mozzanata, majd a Szent Erzsébet Karitász 25 éves történetét feldolgozó, kifejezetten erre az alkalomra összeállított kisfilm, mely a Veritas médiaprojekt segítségével készült, bemutatta, hogyan kezdődött a szeretetszolgálat tevékenysége.

Majnek Antal nyugalmazott püspök, aki a munkácsi karitász egyik alapítója és már a kezdeteknél jelen volt, személyes visszaemlékezés formájában összefoglalta az alapítás lelki gyökereit. Kiemelte az evangéliumból azt a részt, amikor Jézus ezekkel a szavakkal fordul tanítványai felé: „Ti adjatok enni nekik". „Nem volt egyszerű nekik sem" – tette hozzá a püspök, majd megosztotta felismerését lelkipásztori munkája során, miszerint Kárpátalján nagy szociális igazságtalansággal találkozott, és megértette, hogy a lelkipásztorok munkája nem működhet szociális megsegítés nélkül. Visszaemlékezett a kiscsoportokban elkezdett munkára, amit a két árvíz tragédiája felgyorsított és a vízözönt szeretetözönné alakította át. „A szunnyadó talentumok ébredése volt ez az időszak, ami rengeteg munkát, türelmet, szeretet kért. (...) A bajban derül ki, hol van a szeretet" – mondta a püspök, majd Szent Pál szavait idézte, miszerint a hit a szeretet által válik tevékennyé. Kiemelte még a kárpátaljai egyházak tanúságtételét, ami megmutatkozott a határok és különbözőségek ellenére is.

A délután meghívott díszvendége Szvorák Katalin Kossuth-díjas népdalénekes volt, aki örömmel fogadta el a felkérést, és a 2017-ben Munkácson adott koncertje után most újra eljött Kárpátaljára. Az ő előadásában csodálatos dallamvilágú egyházi énekek csendültek fel.

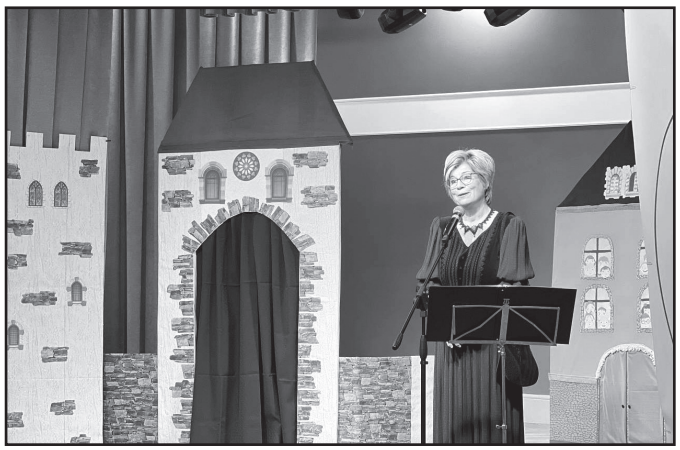

Az ünnepi megemlékezésen az egyházmegye megyéspüspöke, nyugalmazott püspöke és a munkácsi székesegyház plébánosa mellett jelen volt a székesegyház káplánja, Fizer Jenő és Resch Tamás atya. A Magyarország Ungvári Főkonzulátusát Bezzeg Tamás konzul úr képviselte. A történelmi egyházak képviseletében jelen volt Vaszil Kopin atya, a Munkácsi Görögkatolikus Egyház dékánja, valamint Gulácsy Dániel tiszteletes úr a Református Egyházból. Jelen volt a Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány képviselője, és az ünnepségnek otthont adó Munkácsy Mihály Magyar Ház igazgatója is. A gazdag műsor végén a Kárpátaljai Önkéntesek Szervezet nevében Legerda Katalin, valamint Munkács város képveletében Olekszander Jaszkanics köszöntötték magát a Szent Erzsébet Karitászt, megköszönve az együttműködést és a példaadó önkéntes munkát.

A munkácsi karitász vezetője, Hajlik Katalin ezekkel a szavakkal foglalta össze sokéves tapasztalatát: „A Munkácsi Szent Erzsébet Karitász munkája két helyszínen történik. Az első, a legfontosabb, ami már a kezdetektől jelen van, a melegedő. Ide betérnek felmelegedni a rászorulók és az utca emberei. Meleg ételt is kapnak, ami az évek alatt a forró teából és zsíros kenyérből ízletes főtt étellé alakult. 40-50 adagot osztunk ki naponta és kb. 10-et szállítunk házhoz. A másik helyszín a raktárunk, ahol ruhához, tartós élelmiszerhez, tisztálkodási szerekhez juthatnak az arra rászorulók. A karitász dolgozói és önkéntesei nagy odaadással látják el szolgálatukat. Az Úristentől kezet-lábat, talentumokat kaptunk, kötelességünk a jóra használni, adni másoknak, és odafordulni azok felé, akik szükséget szenvednek vagy kevesebb jutott nekik."

Molnár M. Katalin

„Olyan feladatokkal kellett megbirkózni, amit mi egyedül nem tudtunk volna megoldani”

Beszélgetés Zsábej Edittel, a Kárpátajai Szent Márton Karitász munkatársával

Edit Kárpátalja szülötte, harmadrendi domonkos. A háború kezdetétől fogva nagy odaadással egyengeti a menekültek útját, segíti beilleszkedésüket. Munkájáról, tevékenységeiről, a jelenleg is zajló projektekről beszélgettünk vele.

– Hogyan kerültél a karitászhoz?

– Több, mint 20 évvel ezelőtt kezdtem el dolgozni az egyháznál. Akkor még nem voltak jól körülhatárolható struktúrák, a plébánia épülete sem volt készen. Az irodánk a mostani püspökség épületének emeletén volt. Én voltam a plébánia, vagyis az egyházközség munkájának szervezője, Feri az egyházmegyei karitász igazgatója. Amikor szükség volt rá, segítettem Ferinek. Pl. segélyeket hordtunk az akkori menekült központokba.

Aztán évekkel később, amikor a Kezünkben a Jövő Alapítványnál dolgoztam, aminek Beregszászban volt a székhelye, már működött az egyházmegyei karitász épülete Munkácson, ott kaptam egy asztalt a saját munkámhoz. Természetes volt, hogy amikor adódott, besegítettem nekik is. Még az alapítványnál volt egy rövidebb közös munkám a magyarországi karitásszal, aminek kapcsán megismertem Écsy Gábor atyát, és így elindult velük az együttműködés. A kórházmissziós feladataimat felváltották a Magyar Katolikus Karitász feladatai itt Kárpátalján. Gábor atyáéknak köszönhetően sok hasznos projekt volt. Aztán jött a koronavírus járvány. A határok egy ideig zára voltak, az eléggé nehéz időszak volt. De lassan ez is megoldódott és a segélynyújtás folytatódott. Amikor már a tanintézmények újra fogadhatták a gyerekeket, egy új feladatot kaptam, egy felmérést kellett készíteni elsősorban a karitász által müködő óvodákban, de a karitásszal együttműködő óvodákban is. Ez közel 30 intézményt jelentett. Alighogy ezt befejeztem, gondolkoztunk a további feladatokról. Nemsokára kitört a háború. Az óvodák épülete is átmeneti menekült szállás lett, így a munkám spontán módon átalakult a menekültekért való szolgálattá.

– Hogyan emlékszel vissza a háború elejére?

– Február 24-én nem tudtam, mit csináljak. Aztán mégis bementem az irodába. Néhány napig szinte le voltunk forrázva. Értettük, hogy nagy, hatalmas munka előtt állunk, de még nem tudtuk, mi vár ránk valójában. Aztán néhány nap múlva megalakult a válságstáb, amihez a karitász munkatársai mellett több tapasztalt, vagy éppen még pályakezdő, de tettrekész fiatal egyházközségi tag csatlakozott. Emlékszem, hogy az első ülésünkön nem vállaltam semmilyen feladatot, mert tudtam, hogy ki fog rajzolódni, mi az, amit én tudok tenni. Ez így is történt. A válságstáb már megszűnt, de a menekültekért végzett munkám még most is folyik, és úgy tűnik, hogy az értük végzett szolgálat hosszútávú lesz. Sokaknak nincs hova visszamenni, itt maradtak Kárpátalján, és valamilyen segítséget nyújtanunk kell nekik.

Edit a menekültekkel

– Mi most a te beosztásod a karitásznál?

– Programkoordinátor vagyok. A szervezést, az emberekkel való foglalkozást nem most kezdtem. Részt vettem annak idején a kórház misszióban, beteg és árva gyerekeket látogattam, tartottam hittant, minden helyzetben sok szervezési kérdéssel találkoztam, amit meg kellet oldani. A menekültek mellett a helyi rászorulókkal is foglalkozom. Az ukrán válság programban 8 körzetem van Kárpátalján.

Márciustól júniusig főleg segélyosztással, menekültek elszállásolásával, szállítással foglalkoztunk. Utána kaptunk egy ajánlatot a szlovák karitásztól, ami a Kárpátalján élő menekültek pszicho-szociális támogatását jelentette. Mivel akkor már foglalkoztam menekültekkel, a karitász igazgatója engem kért meg ennek a programnak a koordinálására. Így egy kis csapattal belevágtunk. Kárpátalja szerte legalább 10 meneküllt szállással működtünk együtt.

– Konkrétan mit teszel a Kárpátalján élő menekültek pszicho-szociális támogatásáért?

– Már volt tapasztalatom abban, hogy akinek el kell menekülnie, milyen lelkiállapotba kerül, így világos volt, hogy ebből kell őket kihozni, segíteni kell őket abban, hogy megtalálják a helyüket. Nyílván, az első időszak inkább egy adaptációs időszak, megismerik, megszokják a helyet, ahol vannak.

A csoportunkban van pszichológus is, én inkább az egyéb terápiás lehetőségeket szerveztem: kutyaterápia, lovasterápia, kirándulások, zenei élmények, művészet terápia, nyári táborok, virágkötés. Ezek mind azt segítették, hogy a nehezen megnyíló emberek is meg tudják osztani, mit élnek át belül. Nekem magamnak is meglepetés volt, hogy miközben virágokkal dolgozunk, mennyi minden elő tud jönni az emberből.

Nagyon hálás vagyok a munkatársaimnak, akik a maximumot nyújtották. Külön büszke vagyok a volt hittanos tanítványaimra, akik most már főiskolások és jöttek segíteni.

Igyekeztünk tehát a menekült embertársaink ittlétét különlegessé tenni, hogy miközben ők maguk próbálják megszokni

az új körülményeket, élethelyzetüket, visszanyerjék lelki békéjüket. Hiszen, különösen az elején több százan éltek egy-egy szálláson. Aztán lassan-lassan, ahogy továbbmentek találtak más megoldást maguknak, stabilizálódott a helyzet. Persze nem volt konfliktusmentes, sok feszültség volt közöttük is, hiszen mind máshonnan jöttek. Ezeket a helyzeteket mind kezelni kellett.

– Mi a tapasztalatod, azoknak, akik végleg itt maradnak, mire van igazán szükségük?

– Velük kapcsolatban átértékelődik a feladatunk, nekik az önmegvalósításukat kell már segíteni. Megérteni, megtalálni azt, hogy mit tudnak helyben csinálni. Munkahelyet találni, a fiatalabbakat segíteni, hogy szakmát tanuljanak.

– Kik vesznek részt a programban?

– Széleskörű összefogásról van szó, amelyben a szlovák karitász mellet – akikkel folyamatos a tapasztalatcsere – több szervezet és alapítvány is hozzáadja a részét. Pl. egy romániai német alapítvány segítségével tudtuk a menekült gyerekek Mikulásnak írt kéréseit teljesíteni. Azt a meglepetést, örömöt, látni kellett volna a gyerekek arcán, még a fénykép is nehezen adja vissza. Vagy pl. a magyarországi Fokoláre közösség adományából tudtuk a szállásokat tisztító eszközökkel ellátni.

– Ahogyan beszélgetünk, egyre több országot, szervezetet nevezel meg. Látszik, hogy a szinergia, az erők összeadódása jelen van a munkátokban.

– Igen, másképpen nem is lehet. Még a háború elején kerestek fel engem Magyarországon élő munkácsi barátaim, ismerőseim, miben segíthetnek. Úgy szintén a magyarországi rokonaim is szervezkedtek. Pl. az egyik unokatestvérem a munkelyén (Budapesti Korai Fejlesztő Központ) szervezett gyűjtést. Ezekből 1-1 helyet el tudtunk látni szüksége dolgokkal. Olyan feladatokkal kellett megbirkózni, amit mi egyedül nem tudtunk volna megoldani. A munkánk során, ha találkoztunk más szervezetekkel, mert előfordult, hogy egyidőben mentünk ki egy-egy helyre, akkor ott is az volt a jó, hogy nem egymás ellen dolgoztunk, hanem tudtuk beszélgetni, ki mit tesz, mit tudnánk együtt tenni.

– Ki tudnál-e emelni valamit a menekültekkel végzett munkád kapcsán, ami neked különösen sokat jelentett, meghatározó volt?

– Amikor a gyerekek levelet írtak a Mikulásnak, az egyik vezető jelezte, hogy az egyik kisfiú nagyon sokat kér, mert egy igazi gitárt szeretett volna. Konzultáltam a szlovák partnerekkel, és megbeszéltük, hogy megvesszük a gitárt. Viszont nagyon közel volt Szent Miklós napja, így az igazi gitár még váratott magára, de addig is ez a 9 éves harkivi kisfiú kapott egy, az igazira nagyon hasonlító játékgitárt. Amikor átadtuk, láttam rajta, hogy kicsit csalódott. Beszélgettem vele, és mondtam neki, hogy láttuk a levelét, de a Mikulással úgy döntöttünk, hogy az igazi gitárhoz még gyakorolnia kell. Kérdeztem tőle, hogy látott-e már igazi gitárt, fogott-e már a kezében. Azt válaszolta, hogy nem. Látod, mondtam neki, ezért döntött így a Mikulás. Kibontotta, és mivel tényleg nagyon jó kis élethű játékgitár volt, már felcsillant a szeme. Akkor már tudtam, hogy egy hónap múlva jönnek Munkácsra kirándulni, akkor lesz a születésnapja is, ezért megbeszéltem vele, hogy elviszem őt egy igazi hangszerboltba, ahol kipróbálhatja és kiválaszthatja, ezt a kis játékgitárt pedig odaadhatja az öccsének. Nem akarta elhinni, hogy létezik ilyen üzlet, és hogy ez lehetséges.

Elérkezett a nap. Elvittem őt a hangszerboltba, ahol a kisfiú teljesen megváltozott. Az egyébként korához képest nagyon komor gyerek, boldog volt, ragyogott. Persze előtte megbeszéltem az üzlet vezetőjével, hogy jövünk. Mindenben partner volt, teret engedett a kisfiúnak, aki kipróbálhatta az igazi hangszereket. Itt még nem ért véget a történet, mert csak kiválasztotta a gitárt, de még nem kapta meg. Megbeszéltük, amikor legközelebb elmegyünk hozzájuk zeneterápiát tartani, akkor elvisszük neki a gitárt. Így is történt. Azóta a kisfiú zeneiskolába jár, és kiegyensúlyozottabb lett. Érdemes befektetni ezekbe a hosszú távú, személyre szabott tervekbe.

A másik élményem az volt, amikor nyáron ideküldtek Kárpátaljára pihenni 10 napra 28 embert, ugyanis ez a program a szlovák karitásszal Harkivban is folyik. Olyan felnőttekről és gyerekekről van szó, akik a háború elejétől fogva ott maradtak, nem utaztak ki sehova. Nyilván meg kellett szervezni a szállásukat, az étkezésüket, a programokat. Nagyon fáradt voltam, hiszen a háború óta én sem voltam rendes szabadságon. Amikor azonban megláttam a fényképüket, elszégyelltem magam. Mit számít most az én szabadságom, rájuk kell összpontosítanom. Nem tudtam, mi vár rám. Azt gondoltam, hogy majd egy fáradt, fásult társasággal fogok találkozni, ehhez képest feldobottak, kíváncsiak, nyitottak voltak. Minden napra szerveztünk nekik érdekes programokat, még raftingoltunk is a Tiszán. Az utolsó nap mindenki sírt, nem akartak elmenni, mert itt megnyugodtak, tudtak végre aludni. A programok alatt teljesen elfeledkeztek mindenről. Ők sem ismerték egymást, és a tíz nap alatt úgy összebarátkoztak, hogy egy családdá váltak. Nagy öröm volt ez nekem.

- Honnan meríted mindehhez az erőt?

Elsősorban a Jóistentől. Nyilván voltak bennem is hullámvölgyek, keserű pillanatok, különösen, amikor a tevékenységem miatt negatív, irigykedő kritika ért. De már helyre került bennem, most már csak mosolygok azokon az embereken, akik úgymond keresztbe akartak nekem tenni. Sokat segít az is, hogy folytatom a mentálhigiénés tanulmányaimat. Rájöttem, hogy közben magammal is foglalkoznom kell, mert ha engedek a kiégésnek, az senkinek sem lesz jó. Fontos, hogy én is töltekezzem, mert másképpen lehetetlen talpon maradni a másokat segítő tevékenységben. Adnom kell magamnak hetente egy-két napot az elcsendesedésre.

- Sok ember vágyát valósítottad már meg. Neked milyen terveid, vágyaid vannak?

Van egy hosszú bakkancslistám. De elsősorban el szeretnék jutni a tengerhez... A munkámmal kapcsolatban pedig azt kívánom, hogy legyenek támogatók, mert nélkülük nem tudjuk a programokat megvalósítani. Továbbá nyitott vagyok mindig az új lehetőségekre. Most ez a feladatom, de a Jó Isten jobban tudja, hol akar látni, hol van rám szüksége, hol közvetíthetem tovább az áldásait...

Molnár M. Katalin

Hírmorzsák

Munkalátogatáson jártak az Európai Uniós tagállamok diplomáciai képviseletének vezetői december 11-én. A delegáció Kárpátalja több városába is ellátogatott. Beregszászba érkezve elsőként a Mathias Corvinus Collegium központjába mentek, ahol megismerkedtek többek között a régió etnikai összetételével, valamint az oktatási, vallási és kulturális igényekkel. Szó esett a nemzeti kisebbségek helyzetéről, a média szerepéről, valamint a helyi hatóságokkal és az önkormányzattal való kapcsolattartásról is.

A delegáció tagjai ezt követően a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolára, a református templomba és a Kossuth Lajos Líceumba látogattak el. A beregszászi református templomban a vallási felekezetek képviselőivel találkoztak. A diplomaták a Kárpátaljai Református Egyház püspökével, Zán Fábián Sándor református püspökkel, a régió Felekezetközi Lelki Tanácsának vezetőjével, Lucsok Péter Miklóssal, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspökével és Nílus Luscsak atyával, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye apostoli kormányzójával beszélgettek.

A vendégek között volt Katarina Maternova, az EU ukrajnai nagykövete, valamint Szlovákia, Horvátország, Hollandia, Dánia, Litvánia, Románia, Belgium, Spanyolország, Ciprus, Ausztria, Franciaország, Csehország, Magyarország, Finnország, Olaszország, Németország, Lengyelország, Litvánia, Svájc és Írország nagykövetei.

Lucsok Péter Miklós OP Viktor Mikitával, megyei kormányzóval és Román Szárájjal, a megyei tanács elnökével találkozott december 14-én Ungváron. A találkozó során szó esett a püspök áldozatos szolgálatáról, melyet a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye élén végez ebben a nehéz időszakban. Viktor Mikita közösségi oldalán a következőket írta: „Az állam és az egyházak együttműködése rendkívül fontos az emberek és Kárpátalja számára. A háborús körülmények közepette egyesítettük a megyénkben élő embereket és az Istenbe vetett hittel határozottan ellenállunk minden olyan belső és külső hatásnak, melyek a társadalmunk széthúzására irányulnak." Viktor Mikita hálájának jeléül Hubert Kamp lengyel önkéntes és ikonfestő egyik művét ajándékozta a püspöknek. Az alkotás különlegessége, hogy alapjául a frontról hozott lőszeres doboz egyik tábláját használták fel. A püspök atya lelki olvasmányt hozott ajándékba a kormányzónak.

December 17-én ünnepélyes szentmise keretében Lucsok Péter Miklós OP, egyházmegyénk megyéspüspöke megáldotta a felújított római katolikus templomot Tégláson. A szentmisén Thurzó Péter atya, csapi plébániai kormányzó koncelebrált. A kicsiny település templomát az 1950-es években bezártak, és csak 1990-ben kapta vissza az egyház. Még abban az évben, december 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás Ünnepén újra szentelték a templomot.

A TÉGLÁSI TEMPLOM TÖRTÉNETE:

1933-ban Kistégláson római katolikus templom épült Kisboldogasszony tiszteletére, Roya és Havel építészek munkája által. Az építéshez szükséges alapanyagok beszerzése a téglási római katolikus hivek áldozatos munkája révén jött létre. Egy év elteltével a templom tető alá került, amit még abban az évben fel is szenteltek. A harangot – amit Ignácz József és a római katolikus hivek adományaiból finanszíroztak – Egry Ferenc kisgejőci harangöntő öntötte.

A kommunista rezsim az egyházi létet ellehetetlenitette, és ahogy Kárpátalja szerte, Tégláson is 1961-ben bezárták a templomot. A 80-as években a templom tornyát bontásra szánták, de ezt megelőzően ravatalozót hoztak létre benne. A tiltás ellenére a falu asszonyai titokban eljártak imádkozni a templomba. 1990-ben Mons. Károlyi Lajos atya közbenjárására a hívek visszakapták végre a templomot, amit még abban az éven a téglásiak fel is újítottak. Isten segítségével már abban az éven elsőáldozáshoz járulhattak a község gyermekei. December 8-án ünnepélyesen újraszentelték a kistéglási római katolikus templomot, s azóta ezt a napot fogadott búcsúként tartják számon a településen.

Fancsikán az idén is megtartották Jézus Szent Neve búcsút, melynek meghívott előadója Magyar Gergely ferences atya volt, aki többször szolgált már a kárpátaljai ferences misszióban.

Decemberben roma fiataloknak tartottak lelkigyakorlatot Nagyszőlősön.

A „Hit és Fény" közösség nyugati régiójának négy kárpátaljai csoportja január 13-án a munkácsi Szent Márton-székesegyházban találkozott. A résztvevők Ungvárról, Técsőről, Husztról érkeztek, és a helyi munkácsi közösség fogadta nagy szeretettel a vendégeket. A közösség tagjai minden évben összegyűlnek közös kántálásra. A találkozó szentmisével kezdődött, melyet Jevhen Fizer, munkácsi káplán és Szulincsák Sándor, huszti plébános mutattak be. A közösség tagjai aktívan vettek részt a liturgiában: felolvastak, énekeltek és pantomim formájában eljátszották az evangéliumot. A szentmise után elsétáltak a városközpontban felállított karácsonyfához, ahol karácsonyi dalokat énekeltek. A találkozó a Szent István Líceum nagytermében folytatódott, ahol minden közösség bemutatta karácsonyi előadását, majd mindenkire finom ebéd és az önkéntesek ajándékai vártak. Együtt örültek a barátok, segítők, szülők és papok között jelen lévő Jézusnak.

A nagyszőlősi Kapisztrán Szent János lelkigyakorlatos házban január 15. és 19. között Jézus kurzust tartottak, melynek mottóját a szervezők János evangéliumából választották: „Az az örök élet, hogy ismerjenek Téged." (Jn 17,3) Az örök élethez Jézus az út. Ez a „Jézus a négy evangéliumban" kurzus azoknak szólt, akik már alapvetően ismerik Jézus örömhírét, de szeretnék az ő személyét is részletesen megismerni. A kurzus tartalma a négy evangélium szerzője és maga a négy evangélium volt. A kurzus során a résztvevők eljutottak ahhoz a Jézushoz, akikkel a négy evangélista találkozott: Márk Jézusáig, a csodatevőhöz; Máté Jézusáig, a beszélő, tanító mesterig; Lukács irgalmas Jézusáig; és János dicsőséges Jézusáig.

Egyházközségi családi hétvégét rendeztek Szinyákon a Munkácsi plébánia apraja-nagyja részére 2024. január 12. és 14. között, melynek jelmondatát a szervezők Szent Pál egyik leveléből választották: „Örüljetek az Úrban mindenkor, ismét mondom, örüljetek." (Filippi 4,4) A kétnapos vidám, dinamikus, sok nevetéssel tűzdelt együttlétre 56-an tudtak elmenni. A résztvevők között 28 gyerek volt, akik a fiatal cserkészek segítségével soha nem unatkoztak. Az Úrban való örvendezés részét képezték az elmélkedések, a szentmise, a szentségimádás és a lelki megosztás is. Szent Mihály éve kapcsán Tamás atya érdekes előadást tartott az angyalokról, István atya pedig kérdések felvetésével moderálta a párokban történő megosztást. A szép, havas idő lehetőséget adott a téli örömökre is, így nem maradt el a szánkózás és a hógolyózás sem. A felnőttek is újra megtapasztalhatták, milyen jó az evangéliumi gyermekség.

Január 21-én ünnepeltük Isten Igéjének vasárnapját. Ebből az alkalomból a Beregszászi egyházközség érdekes programot szervezett a Pásztor Ferenc Közösségi Házban. A résztvevők bibilodráma foglalkozáson vehettek részt, bibliai ételeket kóstolhattak, sőt még bibliai tudásukat is próbára tehették.

Nagyböjti „kisokos”

A nagyböjt hamvazószerdával kezdődik. Az előző évi virágvasárnapi barkát elégetik. Az így keletkezett hamut használják a hamvazkodáshoz. A pap hamuba mártott ujjával keresztet rajzol homlokunkra, miközben ezt mondja: „Emlékezzél ember, hogy porból vagy és porrá leszel!” Vagy: „Térj meg és higgy az evangéliumban!” Miért éppen hamu? A hamu a vezeklés jele volt az Ószövetségben. A hamu azon szándékunk nyilvános jele, hogy meghaljunk önmagunknak, földhözragadt vágyainknak, és újjászülessünk Jézus Krisztusban. A hamu a megbánást is jelenti, a bűneink miatt érzett őszinte bánatot.

A nagyböjtben Jézus szenvedésére és kereszthalálára emlékezünk. Hálából Jézus szeretetéért megbánjuk és meggyónjuk bűneinket, igyekszünk megváltozni, jobb emberré válni. A böjt azt jelenti, Jézus iránti szeretetből lemondok valami jóról, ami nem tilos, hogy lelkemet megerősítsem a bűn elleni küzdelemre, vagy hogy lemondásomat más nemes célra ajánljam fel.

A nagyböjt színe a lila, vagyis viola. Ez a bűnbánat színe, mert Jézus szenvedésére és halálára emlékezünk. Ilyenkor lila a stóla, a miseruha színe, de lilák a templomi terítők is. Sok helyen eltakarják a szép oltárképet egy nagy lila lepellel.

Nagyböjtben a szentmise sem annyira ünnepélyes. Nem énekeljük a dicsőséget, az alleluját, az orgona csak az éneket kíséri, önmagában nem szól, a templomban az oltárokon nincs virág.

A nagyböjti péntekeken keresztutat járunk. A keresztút-járás szokását a keresztes lovagok hozták Európába Jeruzsálemből, akik ott végig járták és végig imádkozták Jézus eredeti keresztútját. Ezért vannak az utak mentén vagy a templomokban a keresztúti stációk. Jézus keresztútjának hagyományosan 14 állomása van, ma már több helyen hozzákapcsolják XV. állomásként Jézus feltámadását is.

Nagyböjt első felében az 1-5. hétig a bűnbánat van a figyelem középpontjában. Nagyböjt 4. vasárnapja az öröm vasárnapja. Ekkor rózsaszín a miseruha színe, ami vidámabb, mint a lila. Ezen a vasárnapon Rómában a pápa rózsákat áld meg. Örülünk annak, hogy túl vagyunk a böjti idő felén, közelebb kerültünk a feltámadás ünnepéhez. Nagyböjt második része feketevasárnappal kezdődik. Ekkortól Jézus szenvedésének szemlélése kerül a figyelem középpontjába. Húsvét előtt egy héttel, virágvasárnappal kezdődik a nagyhét.

Hogyan böjtöljünk? Hamvazószerdától húsvét hajnaláig lemondunk valamiről Jézus iránti szeretetből, többet imádkozunk, segítünk, ahol tudunk, odafigyelünk a szükséget szenvedőkre.

Beszélgess Jézussal, és találd meg azokat a pontokat az életedben, ahol megtérésre van szükséged! Aztán bátran vágj neki: engesztelődj ki Istennel és embertársaiddal! Ha már voltál elsőáldozó, végezd el a szentgyónásod! Kérj bocsánatot attól, akit megbántottál, és bocsáss meg annak, aki neked okozott sérelmet!

Te miről mondasz le nagyböjtben?

Mondj le a sértő szavakról:
beszélj a többiekkel kedvesen!

Mondj le a keserűségről:
legyen hálatelt a szíved!

Mondj le a haragról:
legyél türelmesebb!

Mondj le a pesszimizmusról:
szítsd fel magadban a reményt!

Mondj le az aggodalmaskodásról:
bízz az isteni Gondviselésben!

Mondj le a sajnálkozásról:
elmélkedj az egyszerűségen!

Mondj le a keserűségről:
töltsd meg szíved örömmel!

Mondj le az önzésről:
legyél együttérzőbb másokkal!

Mondj le arról, hogy neheztelsz másokra:
bocsáss meg nekik!

(Ferenc pápa nyomán)

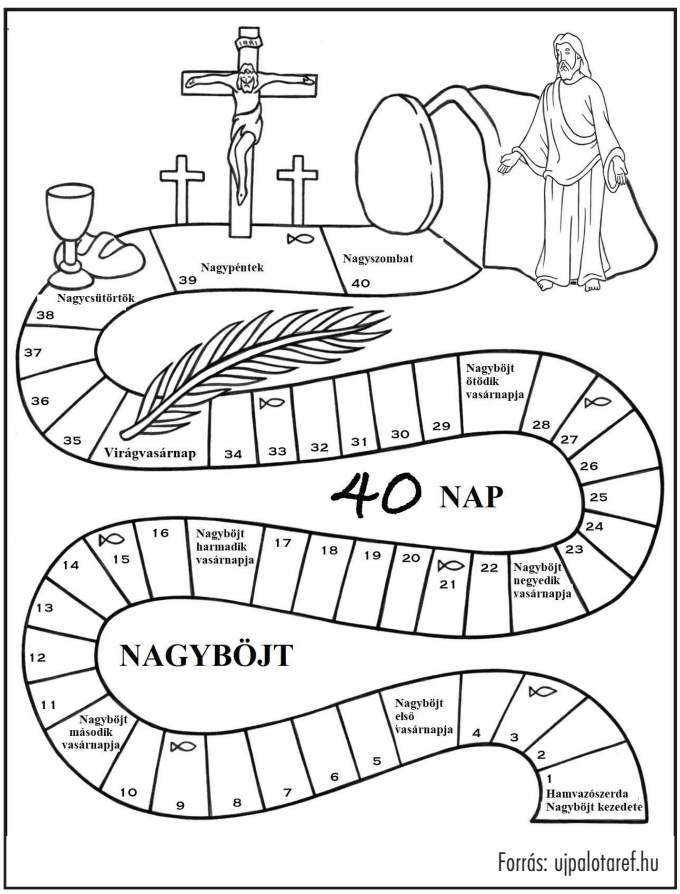

Forrás: ujpalotaref.hu

A lobogók

A kis Marci már majdnem a lépcső legtetején járt, amely a nagy padláshoz vezet, amikor érdekes zajongás, zsibongás ütötte meg a fülét.

A kíváncsiságtól hajtva, futva tette meg az utolsó fokokat, és amikor odaért, valami különös dolgot látott. A nagypapa lobogói vitatkoztak.

- Te csak maradj csendben, mindig azt akarod, hogy neked legyen igazad – kiáltotta az egyik lobogó, Zöldfehér.

- Én maradjak csendben? Hallottátok ezt? Hiszen Vöröslila mondta nekem, hogy én vagyok a legjobb!

- Na persze! Én pedig azt mondom, hogy Kékzöld az, aki a pálmát viszi.

- Na, nézd csak, ki mondja ezt? Rózsaszín.

- Mit akarsz ezzel mondani? – kérdezte Rózsaszín sértődötten.

- Á, nézd, hogy elvörösödött! Kérdezd csak meg Csíkostól, hogy ki a legjobb közülünk!

Így veszekedtek a lobogók. Az egyik hangosabb volt, mint a másik, és meg sem hallgatták egymást.

Marci kitárta a szürke ajtót: - Elég legyen! Nem akarom tovább hallgatni a civódásotokat! Egészen eddig feljöttem, mert a nagypapa sokat mesélt nekem hősteteitekről. Azt is mondta, hogy szépek vagytok, ti pedig...?

A négyszögletű selyemzászlók, a vita hevében, egymásra tekeredtek, a rúdjaikat szánalmasan csupaszon hagyva.

Marcinak úgy tűnt, mintha egy csomó cölöpöt látott volna, amelyek kis, furcsa részekre osztották a helyiséget, és így megakadályozták, hogy egyben látható legyen a padlás.

- Ki kezdte? – kérdezte Marci a lobogókat.

- Ő volt az – szólalt meg Zöldfehér.

- Nem igaz, Kékzöld volt – vágott vissza bosszúsan Vöröskék.

- Jól van, értettem. Mindannyian hibások vagytok, mert mindenki magát tartja a legszebbnek, legerősebbnek, legokosabbnak. Megyek, és megkérdezem a nagypapát. Ezekkel a szavakkal, szívében nagy szomorúsággal a kisfiú becsukta az ajtót. Nagyon szerette volna megsimogatni a szép selymeket, gyengéden feltekerni őket a rúdjukra, miközben történeteiket, életük meséjét hallgatta volna. De nem érdemelték meg. Először meg kell tanulniuk szépen viselkedni, ha együtt vannak.

Közben a padláson csend lett.

A kisgyermek szavaira a zászlók hirtelen összezavarodtak. A nagypapa sok szép dolgot mesélt róluk, ők pedig szépen bemutatkoztak! Hogyan is kérhetnének bocsánatot?

Selymeiket igazítva próbáltak visszacsavarodni a rúdra, de a történtek miatt szégyenkezve, csendben és szomorúan álldogáltak távol egymástól. Még a lélegzetüket is visszatartották, nehogy meghallják a másik közelségét.

Néhány nap múlva Marcika visszament a padlásra. A lobogókat élettelenül, a falhoz támaszkodva találta. A légkör fagyos volt, még a színek is elhalványodtak, olyannyira, hogy alig lehetett őket felismerni.

A kisfiú így kezdte:

- Nagyapa azt mondta, hogy jöjjek vissza hozzátok és bocsássak meg nektek.

Ezekre a szavakra néhány zászlórúd megereszkedett, néhány zászlócsúcs újra visszanyerte aranyos színét.

- Már nem akarunk veszekedni – mondta bátran Rózsaszín, és miközben kimondta, selyemingét közelebb terítette Kékzöldhöz.

Vöröskék is megszólalt bátortalanul:

- Közelebb jöhetek hozzád Zöldfehér?

- Hát persze – válaszolta Zöldfehér, és örömmel nyugtázta, hogy Vöröskék és Kékzöld is közeledett felé.

- Igaza volt a nagypapának, hogy visszaküldött közétek. Szeretnék adni nektek egy ajándékot – mondta a kisfiú.

- Egy ajándékot? – kérdezték kórusban a lobogók.

- Bátrak vagytok?

- Igen.

- Akkor várjatok meg, mindjárt jövök!

Kis idő múlva diadalmasan tért vissza egy ollóval a kezében. Minden zászlóból kivágott egy darab selymet és a szövetdarabokból varrt egy szép új lobogót.

- Ó, de szép! A mi szíveink egy lobogóba gyűjtve!

- Ez lesz a barátságotok jelképe – mondta Marci. Ha valakinek közületek valamilyen búja-bánata akad, az új zászlótól kérhet majd segítséget.

A padlás régi, szürke ajtaja lassan és csendben kitárult. Nagyapa botjára támaszkodva elégedetten mosolygott, Ezerszínű, az új lobogó, büszkén és vidáman feszített Marci mellett. A padláson béke uralkodott. Ki tudja, talán, ha nyitva hagynánk az ajtót, elterjedne a világon...

Flora Bresciani Nicassio

Szent Cirill és Szent Metód, Európa társvédőszentjei